

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью Йорк, Четвер, 11-го Вересня 1907. Число 37.

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, September 11, 1907. No. 37.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Август 1907.

За померших членів, їх жінок і за случаї каліцтва:

Від. 65. Стойка Иван, умер 23. Юлія 1907	\$1000.00
Від. 61. Процо Юрий, умер 17. Юлія 1907	\$1000.00
Від. 48. Униско Павло член і муж членкині Анелі умер 20. Юлія	\$1400.00
Від. 152. Гульпа Гелсна член і ж. члена Мих.	\$1400.00
Від. 161. Надь Стефан умер 17. Юлія	\$1000.00
Від. 1. Татусько Юлія ж. Теодозія ум. 29. Юлія	\$400.00
Від. 48. Хомяк Катрена ж. Григорія ум. 28. Юлія	\$400.00
Від. 48. Баран Марія ж. Йо-сифа ум. 10. Авг.	\$400.00
Від. 91. Порада Параска ж. Мих. ум. 7. Авг.	\$400.00
Від. 14. Болещак Василь, зумашедший	\$100.00

Разом \$7500.00

Платня головних урядників за Август	\$155.00
Адміністрація „Союза“ за Авг.	\$60.00
Завдаток на Календар Р. Н. С.	\$150.00
За справленє статутів і зреорганізованє Р. Н. С.	\$366.25

Весь розхід в Авг. \$8231.25

Розмет платити 7850 членів за ціле посмертне (кождий по 1.00 дол.) і 765 членів на пів посмертного (кождий по 50 цнт.)

Крім того кождий член платити за орган „Союза“ по 10 цнт. на Фонд резервовий по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі.

Разом платити: член на ціле посмертне \$1.14 центів а на половину посмертного 64 центів.

К. Курчів, предодатель. С. Ядловский, секретар. А. Шаршюнь, касієр.

ВАЖНЕ

До всіх братств і членів Р. Н. Союзу в Америці.

Отсим повідомляю всі Братства і членів Р. Н. Союзу, що в розметі за Август вкралась помилка а іменно: вмсто подати до розмету посмертне по Юрій Процо, від. 61. суму \$900.00, бо \$100.00 виплачено ему за життя на рахунку посмертного, подано \$1000.00. Щоби отже оминутья непорозуміння оголошую, що се сталась помилка, котра буде справлена при слідуєчих розметі в сей спосіб що слідуєчий розмет буде о \$100.00 менший.

3 поважанем С. Ядловский, фін. секр. Р. Н. С.

сти еще на разі вислати листу пастирського до мого дорогого народу руского, який зложив в тім привіт явні докази вірности для свого Владики — пересилаю отсею дорогою всім моім вірним Дітям сердечну подяку за їх жертви та за ревні забіги і труд в тім ділі. — Бог Всевишній нехай благословить моїх вірних Дітей і нехай зішле на них щедро Свою святу ласку. — Дякую стократно всему рускому народови за дар любови зложений мені в день мого приїзду.

South Fork, Pa. 7/9 1907. † Сотер, Епископ.

Новинки. календар. Вересень.

12 Ч.	Александра
13 П.	Пол. полс. Пр. Б.
14 С.	Вересень. Сам.
15 Н.	12. Маманта
16 П.	Антима
17 В.	Вавіла, Мойсея
18 С.	Захаріі

— Подає ся до загальної відомости, що адреса Их Преосвященства до часу дальшого зарядженя єсть слідуєча:

Rt. Rev. S. S. Ortynsky, Greek Cath. Bishop, Box 543, South Fork, Pa. Bell Telephone 100

— Смерть Марка Вовчка. Київська „Рада“ доносить з Петербурга що на Кавказі померла українська письменниця М. Маркович, відома під псевдонімом: Марко Вовчок.

— Департамент еміграційний в Вашингтоні поставив нагоме рішучо забрати ся до перепиненя торгівлі живим товаром. На припорученє еміграційного комісара R. Watchorn-a іменовано місс Н. М. Bullis еміграційним інспектором спеціально лишень на се, щоб она збирала докладні інформації про гандлярів дівчатами, як також звертала пильну увагу на

прибуваючі до Ньюйорского порту дівчата. Комісар Watchorn заявив, що помимо дуже стислої екзамінації якій підлягають молоді дівчата і їх товариші по прибутю в Америку, прибуває тут дуже багато жінок в неморальних цілях. Нова інституція має сему положити кінець.

— Часопись „Промінь“, незалежний орган українського учительства, що виходив в Вашингтоні, на Буковині перестав з днем 15-ого серпня с. р. виходити, як редакція зазначає „на разі“. Причиною припинення видавництва був дефіцит і брак належної піддержки.

— В Вилксбері, Па. в тунелю ч. 14. копальні фірми Erie завалля ся стеля і замкнула відворот чотиром робітникам. Страчено уже усяку надію щоб їх можна добути еще живими.

— Роботи коло будови панамского перекопу поступають далеко скорше як загальнонадіяно ся. В виду сього фонд призначений послідним конгресом на будову каналу на рік 1908 є вже давно вчерпапий, а заряд будови не хочючи за багато влізти в довги був примушений ограничити число робітників.

— Уряд японський вислає сильну военну флоту до порту Гонг Конг. Се є відновіть Злученим Державам, які в сих днях вислають свою военну флоту на води всхідної Азії. Гонг Конг є портом хінським, який найблизше є коло філіппинських островів.

— До міста Мексик приїхало з Лос Анджелс, Кал. трех Москвалів: Ф. Савин, Авр. Десятов і Е. Урін. Се є суть репрезентанти близко пятайцять тисяч російських селян, які задумують поселити ся в Мексику. В тій цілі задумують вони закупити яких зі 100.000 акрів землі в околиці Тампіко. Гроші потрібні на сю ціль уже зібрані поміж собью. Яких два тисячі будучих колоністів вже мешкає в Каліфорнії — решта прибуде впрост з Росії.

— В Шікаго дня 4-ого с. м. сорок вазнів почало страйк в мійській вязниці. Причиною було се, що після нового вазничного регуляміну замикано цілі о пів до сеюї замість, як до сих пор, пів до осьмої вечером. Коли а другий день пів до десятої рано відчинено цілі, они не хотіли вийти з пих та відказали всяких обяснень. Доперва дальше слідство внаєсно справу. Заряд вязниці уступив і привернув старий лад.

— Стражники стації ратунової коло Omagansett, L. I. бачили в четвр вечером, як метеор (падача зівізда) великанского обему спав в відлеглости одной милі від берега до моря. Він мусів мати що найменше 75 стіп в промірі. На кілька хвилин перед указанем ся метеора дав ся чути якийсь дивний шум, неначе бренькіт, що розлягав ся десь високо в горі. Бренькіт сей став ся що раз то сильнійший аж накінець перейшов в оглушаючий рев і в сій хвилі показав ся метеор в виді могутчої струї огня. Коли сей огністий потік запав ся в море повстав сик, неначе

хто випустив пару з якогось великанського кітла, а посім впала на беріг філя морської води незвичайної висоти та знесла кілька рибацьких хат. Найстарші люди не гялять, щоб колинебудь, підчас найсильнійшого припливу моря поступила філя так далеко на землю, як підчас спаденя метеора.

— В місті Donnabora, N. Y. вибухнув трізний і кровавий бунт в стейтовім шпиталю для облуканих проступників. Колисьто, о 9-ій год. вечером на даній знак усі варяти в числі 320 впади юрбою до двох великих спальних саль, замкнули за собою двері і забаркадовали їх ліжками і меблями, щоб не допустити стражників. Рівночасно почали желізними прутами зліжж добувати ся до вікон аби відомити в них крати та видобути ся на волю. Стражники при помочи завізваних людей з міста старали ся відігнати варятів від вікон пускаючи на них струї води зі сикавоє, однак ті позаслонювали ся матерами і працювали дальше. Тоді почато до них стріляти з револьверів та одного вбито. Доперва по двох годинах борби утало ся їх успокоїти.

— Трех муштин, що знаходили ся в поїзді желізничім, Rock Island желізничі, показали ся ранком, коли поїзд доїхав до стації Murdock, Neb. яко незвичайними сьмілі бандити. З вивгненими револьверами они підходили до кожного подорожного та забірали усю готівку; вартостеві річі. Лишень в спальних возах не мали щастя, позаяк стріляли усюди двері сильно позачинювані. По доконаню рабунку вискочили з поїзду і пропали.

— В місті Мексик дістав перед-пару днями один добр. іменем О. Oughen лист в який його любка годить ся на його бажанє та заявляє, що вийде за нього за муж. Сей добр. по причині сього листа знайшов ся в дуже неприянім положеню, бо треба знати, що лист сей написано і кинено на почту доперва трийцять два літ тому назад. Правдоподібно в Мексику не вибирають щоденно листів зі скриню почтовых.

— Осторога перед еміграцією. Австрійське міністерство внутрішних справ довідало ся, що в найблизнім часі має ся розпочати в Австрії агітація за еміграцією до стейту Меріленд в Сполучених Державах північної Америки. Намірають намовляти до виходу в ті сторони головно рільних господарів і рільних робітників та слуг. Після інформацій, які згаданє міністерство одержало, вигляди еміграції до Меріленд є взагалі некористні і ся держава належить до тих, що звисні в своїх опущених фірм. Земля там по найбільшій часті вислана рабівачюю господаркою. При уживаню штучних навозів можна би ще з неї осягнути добрий дохід при управі садовини і городовини, тим більше, що того рода родукти можна би збувати у великих містах, що при помочи желізничі і гароходів легко би приходило, але до того треба ве-

лікого капіталу і багато роботи.

— В Росії правибори до третої Думи уже розпочали ся. Перші справезданя надійшли зі смоленської губернії. Побідили ліберали. „Русское Знамя“ орган „істинно русских“ пише, що треба виречи ся яусяких надій, щоб у третю Думу могли попасти „правдиві рускіє“ (чорносотенці). Нова Дума займать ся буде як перша і друга бунтами і заговорами на жите царя, лишень буде осторожнійша, а через се і безпечнійша. Через се і ї треба буде розвязати.

— Зїзд офіцірів-революціонерів. Недавно відбув ся зїзд всеросійского союза офіцірів варшавского военного округа, який ухвали в слідуєчу резолюцію: В виду змагаючих ся з кождим днем кровавих репресій правительства і змагаючого ся з тої причини заворушеня і обуреня народних мас — оружний їх виступ зовсім певний. Взвзяши на увагу, що правительство, яке вже нераз при помочи армії давило кожду борбу народу за свободу і інтереси праці, і тепер покличе армію до здавленя революційного вибуху, — ми офіціри всеросійского союза варшавского военного округа, визнаємо членів нашого союза до напруженя усіх сил в сім напрямі, аби дорогою особистого впливу на жовнірів і офіцірів створили вармі революційну силу, яка би подучила ся з народом і при помочи окружного повстаня підперла його жаданя землі і волі.

— Як доносять з Одесси (Росія) під днем 3-ого с. м. погром жидів через чорну сотню опять суть на порядку деннім. В Геті уладжено правдиве польованє на жидів, по улицах що хвила гремили вистріли, виволікано жінки і діти з хат та мордовано. Поліція придивляла ся всьому зовсім обоятно. З настанем дня чорносотенці машеровали через улицы стріляючи до усіх вікон і дверей, де личи зали, що мешкають жиди. На однім з жидівських цвинтарів вирізано більш як сотку жидів.

— Скільки пють горівки в російській державі? В Жуковський в польській часописи „Gazeta Codzienna“ подає інтересні відомости про уживанє горівки в російській державі. З наведених низше цифр видно, як щороку більше пють горівки. Цифри подають за всі 12-місяців 1906 року і тільки за 5 місяців 1907 року.

1906 р. 1907	1906 р. 1907
Сібирські	1.78 1.93
Північні губерній	2.6 2.7
Східні губерній	4.01 3.6
Центральні	5.12 3.6
Чорноземні	5.05 4.75
Українські	2.2 2.07
Надбалтійські	0.66 0.70
Північно-західні	1.9 1.87
Південно-західні	2.73 2.75
Південні	5.05 5.08

— В Парижі, у Франції, пані Ада Томас внесла до суду скаргу о розід зі своїм чоловіком — позаяк она думала, що вийшла за муж за Альойзія (Альойзі називає ся брат єї теперішного мужа) а за Кальвіна (теперішній єї муж) зовсім не думала виходити. Стало ся се лишень через помилку, позаяк оба брати-близньоки суть незвичайно подібні до себе.

ПРОСЬБА.

Тов. учителі і члени Організації українського учительства в Канаді звольте прислати свої точні адреси до секретаря „О. У. У.“ в короткім часі. Так само просить ся засилати вписове на руки касієра, позаяк товариство в противнім разі наразить ся на страги маючи порожню касу... і довжок.

О. Г. Гикавий, секр. „О. У. У.“, Р. О. Вок г. Ethelbert, Man, Canada

— Страйкуючі телеграфісти в місті Шікаго віднесли часткову побіду: фірма American Telephone & Telegraph Co. пристала на жаданє своїх занятих у себе телеграфістів та згодила ся підвишити їм платню о 15 проц. та завести у себе осьмигодинний день праці.

На будову руско-кат. церкви в Городищу в Галичині зложили рускі робітники в Kennie, Man. Can., за почином п. Щербини, Слободна, Ломбардского і Кібузя суму 11 долларів. Гроші вислано на місце призначеня.

„Невольник“

драму на пять дій зі сьпівами і танцями, з часіг нападів Тьтэр на Україну відіграє дня 29 ого вересня с. р.

ДРАМАТИЧНИЙ КРУЖОК ІМ. ІВ. КОТЛЯРЕВСКОГО в Progress Assembly Rooms, 28—30, Ave B, між 2—3 ул. в Нью Йорку.

Власні, нові костюми.

По представленю балъ.

Ціни місць: крісла 1 рядні 1 доллар, 2 рядні 75 цнт., 3-рядні 50 цнт., 4-рядні 35 цнт. Вступ на салю 25 цнт. Білетів скорше можна дістати у А. Цурковского, 184 Hudson St., а вечером при касі.

Дарекція.

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подаємо до відомости всім Вдов. Добродіям, котрих интересує, слідуєчє:

Понеже газета „Свобода“ і Банк Р. Емігрантів злучились в одну корпорацію і на підставі права має бути тільки один головний офіс, проте упрашаєсь всіх від тепер всякі посилки грошей — предплату „Свобода“, всякі інформації, замовленя і др. річи присилати на імя і адрес: Ruth. Publ. & Exchange Co. 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Герой невольник.

Оповідане з часів турецької неволі.

(Конець)

— Братку, Соколику, не губи мене... даруй мені... прости мені... — став лебедіти і цілувати по ногах.

— Встань на тоє тепер не час... Іди, сідай на лаву і веслуй... — приказав Самійло.

Дмитро скоро скочив на першу лавку, вхопився весла і став веслувати з цілої сили.

— Ну, ми вже далеко на морі і можемо тепер упорати ся зі своїм ворогом... — звернув ся Самійло до Грача.

— А певно... Нехай поганці зміряють чи глибоке море — радив Грач.

— Ні, друже. — Я дорожу кождим людським життям... — зауважав на тоє Самійло. — Я ось що їм зроблю. Мертвих дам рибам на снідане, а живих спакуємо на лодки таки закованих і пустимо їх на море на Вожу волю... Нехай їх Магомед ратує...

— Та нехай і так... Се робиш для них велику ласку. Они для тебе певно би не зробили того... — мовив невдоволені троха з Самійлової ради Грач.

Грачеви страшно хотіло ся тяжко пімстити ся на безборонних Турках, які ніколи не милували християн, і витопити їх усіх власною рукою; але розказови Самійла протівити ся не міг. І Самійло з козаками взяв ся до діла і незабаром всі турки лежали як барани на чотирох лодках спущених на море.

Турки кидали собою, гризли зубами залізо тяжких кайдан і скавували неначе собаки, та все те було надаремно. За хвилину лодки опинили ся на отвертій морю, а морські хвилі стали ними погойдувати, немов хочаби заколисати до вічного сну піначих ся зі злости Турків.

Не минуло і пів годзини, а лодки щезли козакам з очей. Тепер чули ся козаки на турецькій галері як на своїй власній.

І зараз розлягла ся пісня з грудий молодого козака.

Під нашою слободою
Родить жито з лободою.
Там дівчина жито жала,
Малі скопники вязала...
Де не взяв ся козаченько
На воронім кониченьку...

— Гей братя, я двацять літ не співав... кликнув перериваючи пісню... Невольничі кайдани скували були в мені також і пісню... А тепер, як нема на мені кайдан, то пісня сама вириває ся з грудий.

А з мене також, бо вже давно не чув я і не співав ніякої пісні... — крикнув старий сивоусий козарлюга, тупнув сильно ногою що аж галера задріжала, і дужими грудьми затягнув пісню...

Був собі козак Голота,
Не бояв ся ні огня, ні води,
Ні лиха ні всякого болота.
А на нім шапка — бірка,
Зверху дїрка,
Соломою шита,
І вітром підбита...

— А дивіть, не позабув своїх пісень?... засміяв ся один з козаків.

— Рідного слова і рідної пісні по вік брате не позабудеш, щоб ти і не знати де був... сказав весело старий козарлюга.

— Гей, завчасу ми розвеселили ся братя... — нараз обізвав ся Грач, вказуючи рукою перед себе, на море...

Всі глянули в ту сторону і пізнали, що проти них пливе якась турецька галера.

— Пропали ми тепер... — охнув якийсь з козаків, в яким довга неволя знищала всяку відвагу.

— Коли ти боягуз, то пропадай... — гримнув на нього Самійло. — Бравий козак ніколи не охкає і не боїть ся нічого...

Однак та несподівана стріча дуже вразила козаків; всі змовкли та посумніли. Така стріча була для них тепер справді дуже небезпечною. Іх було всіх вісімдесятьох і хоч було оружжя та на галері три армати невеликого калібру, то все таки не могли рівняти ся з першою лутшою турецькою галерою, якої залога числом їх в трое перевищала.

З задуми розбудив козаків Самійло.

— Ну братя, нема чого довго думати... Маємо тут турецьку військову одягу... переберім ся і нехай нам Господь Бог помагає. Скажемо, хто там іде проти нас, що се трапезунтський Алкан-паша по заручинах так гуляє по морю, а тепер саме спить... Може таким способом відвернемо від себе всяке підворіне.

І в одній хвилині лорату Самійла переведено в діло. Всі козаки знаходячі ся на покляді перебрали ся до непізнана за турецьких яничар,

— Однак, дорогі братя, колиб ворогі пізнав нас,

то ніяк не піддавати ся йому... Радше згинути в борбі, як дістати ся опиті до неволі... — захоплював козаків Самійло.

А ворожа галера зближала ся, зближала ся, ставала виразнійшою... Наконєць підпнула так близько до козаків, що можна було розрізнити усе, що діє ся на її покляді. Се була воєнна турецька галера з Акмечету. В тій хвилі збіг Самійло скоро на перед чердака і став вимахувати білим полсгном на знак, щоб галера звернула більше на бік.

На сей знак акмечетські Турки пізнавши галеру Алкан-паші звернули на бік і приостановили ся.

— Гей оратя, здалека від нас, здалека... — кричав голосно Самійло. — Здалека, бо наці князь Алкан-паша вертає з Козлова в заручин і по невиспаній ночі спочиває тепер в райським сві, розмовляючи з Аллахом... Осторожно, щоб не розбудити його світлості, — додав зрівнявши ся з акмечетською галерою...

— Коли так, — відповів начальник акмечетської галери, — то ідьте і колиштьте дальше нашого світлого князя... Нехай йому солодко спить ся... А ми скоро поспішаємо до нашого Ірана-паші, щоб принести йому сю радісну ність...

І ворожа галера звернула осторожно на бік і не бавком щезла козакам з очей.

— Ну слава тобі, наш Господи Всеблагий, що відвернув від нас страшного ворога... — дякували козаки.

— На ніч будемо коло дніпрового лиману — озвав ся Самійло. — О, коби Всевишній дозволив нам ще в'їхати в него минути той ненависний Очаків... А го знова можемо стрінити ся з ворожими галерами... Тому пехай ніхто еще не розбирає ся з турецького убрання...

І справді переїхати понад Очаків було дуже небезпечно, бо тамтуди вештали ся дуже часто турецькі галери, які пильнували, щоби козаки не виїхали в лиману на Черке море. А стрінувши ся з ними козаки певно не уйшли би їх рук. І не дивно отже, що згадавши еще про сю небезпеку, всі посумніли, бо вже при берегах рідної української землі, за котрою тужили тільки літ, могли стратити волю або жите і єї уже більше ніколи не побачити...

— Та Господь Бог ласкавий... Коли допоміг нам своєю ласкою скинути кайдани, то допоможе нам еще станути на рідній землі... А тоді то хочби і згинути, то солодко і відрядно буде... — потішали себе в душі нещасні невольники...

VI.

Над морем стояла темна, глуха ніч.

По морським плесі сунула ся потахенько галера з козаками-невольниками... Сунула ся тихонько, що не чути було ні найменшого плюскоту води.

За кілька хвилин мали впливати в лиман, а пили тому так осторожно, щоб не зрадити ся перед турецькими галерами, які могли де небудь причаївши ся стояти.

На переді чердака стояв Самійло і пильно вдивляв ся і наслушував, силкуючи ся своїм вором розірвати непроглядну темряву... Але кругом було тихо, претихо.

Всі козаки, що не веслували, стоячи на чердаку також гляділи в пітму, бо хотіли чим скерше доглядати ся рідних берегів... Та до них було еще далеко.

В кінці перед ними замиготіло якась слабе світельце.

— Ах, Воже, се мабуть ворожа галера... — прошептав якийсь козак побачивши світло.

— Тахо будьте... Се світить ся в Очаконі, тут отже дуже обережно... — пояснюючи шепотом перестерігав Самійло.

І все стихило ся; всі здавало ся заперли в собі дух.

Так їхали утікачі мовчки і дуже осторожно аж до білого дня. Та коли зійшло сонце козаки стали підскакувати з радости та викликувати радісними голосами. Они раділи неначе малі діти, плакали з утіхи, вносили руки до неба і благодарили Господа а Самійла носили по руках.

— Ах, земелька наша, наша дорога Україна... — було лиш чути кругом.

Галера вже доїждила до дніпрового вливу, в лиман. Вже здалека по лівій стороні зеленів безмежний степ і чути було рев Дніпра Славутиці.

Та втім усі скьменіли з перераження.

З правого боку загреміли два арматні вистріли вимірені в галеру.

— Се певно Турки... — крикнув хтось.

В одній хвилі зникнув ся Самійло на горі, на вітрилах.

— Се наші... — крикнув радісно Самійло, глянувши в праву сторону на островець Тендру, де стояла козацька стоянка.

Та не вєспів еще промовити як гримнув третій вистріл, який вцілів в галеру.

— Ей, та они затоплять нас... уважають нас за

Турків — сказав Самійло і виняв в за пазухи козацьку хоругву, котру цілий час неволі беріг при собі як найбільшу сьвятощ і розвинув єю на вітрилах.

Запорожці побачивши сей знак перестали острілювати галеру, яка тимчасом зблизила ся до острова.

— Хто ви — запитав утікачів атаман Скалозуб, що був на стоянці.

— Утікачі-невольники... — відповів Самійло. — Утікаємо з Козлова.

— А чи се не Самійло Кошка? — запитав Скалозуб приглядаючи ся йому.

— Се він, той самий... А чи ти часом не Скалозуб?...

— Він брагику дорогой... — крикнув урадований атаман і кинув ся в обійми до Самійла, котрий вже з прочими козаками стояв на землі.

— А що се ви в турецьких одежах? — питав Скалозуб.

— Для безпечности брате... — відповів радий Самійло.

— Ну, так то наше славне січове товариство урадує ся, коли дізнає ся, що Самійло Кошка еще живий... А ми давно мали тебе за пропащого...

І стали невольники витати ся в вольними Запорожцями, межі котрими було дуже багато їм знакомих еще в давних часів.

Всі витали ся і обливали ся слезами радости, лише один Дмитро стояв понурий і сумний... Він не мав в ким витати ся... Зрадник не має нікого близького на світлі.

— А ти ж чому так стоїш якби не невольник? — запитав його Скалозуб.

— Се мій брат Дмитро... Ти не пізнав його? — спитав Самійло.

— А се він... Здоров був мій асаул...

І Скалозуб хотів привитати ся з ним як слід, але Дмитро відскочив від нього як лихий від сьвяченої води.

— Геть від зрадника... — крикнув несамовито Дмитро. — На що привів ти мене тут, брате, коли чую, що зрадника рідна, сьвята земля не може знести на собі...

— Покай ся брате... — сказав на тоє Самійло, коли всі присутні остовіли в дива.

— Ні, для мене нема вже супокою... Для зрадника нема покаяння, сказав Самійло і в тій хвилі всадив собі в серце турецький вистріл та повалив ся трупом на землю...

— Так все кінчають зрадники... — сказав Самійло відвертаючи ся від трупа...

Велика була радість на Січі, коли козаки витали утікачів-невольників, а найбільше раділи усі атаманом Самійлом, якого імя все еще було широко звісним поміж козацтвом.

І справді Самійло Кошка був незвичайний чоловік, бо ледви минуло пів року по його повороті в неволі, як він знова провадив пів сотні козацьких чайок на Чорному морі, ідучи вивольяти християн в турецької неволі. І не раз і не два виправляв ся еще Самійло в отсю дорогу і все досягав своєї цілі та вертав з побідою.

На його флоті не знайшов ся уже вдруге нікчемний зрадник.

Українські ліберали в Канаді.

(Відповідь д. Спектатор-ови на його статтю п. н. „Перед новими воротами“, поміщену в 33 ч. Канадійського „Фармера“).

Якийсь Спектатор помістив в Канадійським „Фармері“ довезену статтю зати-тулувавши її дотепно „Перед новими воротами“. Не змісту а скажу тільки, що сими „новими воротами“ має бути новоіменованій епископ для американської Русі, а знов всі американо-русини без різниці партійних переконань мають бути по prostu телями, що задивились на ті „нові ворота“ з приязню кою „дїкавитої дурности.“ Шан. автор забавив ся в „ученого обсерватора“ і наговорив цілу гору таких мудрощів, що аж гідь бере читати усі ті „обсервації“. В своїй бистроумності загнав ся так далеко, що всіх американських Русинів загально назвав „мерзкими рабами“, „дурними телатами“, „малими великими цапами“, „рутенськими вавилонцями“ і г. и. Без найменшої причини накидаєт ся із зловними інсинуаціями на нашого епископа, жалуеть ся на бувшого редактора „Свободи“ д. Ардана, що сеї його статі під тим сарказмом наголовком не хотів помістити в своїй часописі, а саму „Свободу“ радить назвати „Работво“, бо се — після розумованя д. Спектатор-а під єю пору назва для всі найвідповіднійша. Завдяває навіть небіжчика Вашингтона, щоб він не повернув ся з обмервінем в своїм гробі! „Для таких рабів здобував ти волю?“ — кличе грімко д. Спектатор до до найбільшого американського патріота. Своєю статтю кінчить сьв. якостю острогою: „Український народ нехай дивить ся до тебе, як до розумно посту-пати загнав ся так далеко, що всіх американських Русинів загально назвав „мерзкими рабами“.

„Глуша говорить все, что знает, а мудрый знает, что говорят.“ Така гадка прийшла мені на ум по прочитанні статі д. Spectator-a. Канадійський „ліберал“ називає нас „дурнями телятами“. Та чи знає він, сей „вчений обсерватор“, яка є справдішня різниця між нами „телятами“, а псевдопуступовцями канадійськими? Отже треба вам знати, добродію Spectator, що „Рутенці в новочаснім Вавилоні“ мають передовсім знамениті організації загальні, відтак найрізномордніші льокальні братства і товариства; мають церкви, школи, компанічні торговлі, читальні, кружки аматорські і співвацькі та много інших хосенних інституцій. Чим же можете почванитися ви, „учені обсерватори“, псевдопуступовці-ліберали? Ходяте самопас, як смирні баранці, жрете ся між собою, як люти собаки, обкидаєте плюгавим болотом свого рідного брата ради низької й поганої зависти, рвете під собою гірші відоміх вам звіврат, а наконець плачете свій „дурний шелюг“ в скарбницю — як ви кажете — „мерзенних рабів“. А сі „мерзенні раби“ ті „дурні телята“ уважали і уважають канадійських земляків за своїх рідних братів, та тішать ся неліцемерно, почувши, що вони заходять ся коло якоїнебудь організації. А тимчасом усі ті ваші організації — се велика купа мілкового піску на сагарській пустині...

Дорікаєте нашій „Свободі“, що вона „рабська“; а чи забули, що та сама „Свобода“ нанізана була доси з гори до долини канадійськими дописами, в яких не було нічого крім поганої лайки брата на брата? Забули, добродію Spectator, що на стовпцях тої самої „рабської“ часописи ви самі і ціла громада подібних вам „вчених обсерваторів“ зводили свої партійні рахунки з нелюбими вам одиницями? Гай, гай! Возьмемо собі до серця ваші цвірі „вчені“ слова та подбаємо, щоб на будуче увільнити ся з під опіки усяких канадійських Spectator-ів!...

Уважалисьте за вказане чіпати ся політики Ньюйорського „Поступа“ і намагаєте ся зогидити в наших очах „земского амбасадора Брови (того, що в Римі) і того „галицького Василяніна, брата Гури, що ів пив і грав „кічки“ по садах монастирських“. Вибачайте, добродію Spectator, але ж не кождому судилось бути для своєї суспільности таким світочем, як Ваша Величність, тай не кождий має спромогу і охоту служити „телятам“ в такий „мудрий і вчений“ спосіб“, як отсе ви робите... Вам треба знати, шановний добродію, що сі „нові ворота“ — як ви назвали нашого єпископа — не прибули до Америки з власної волі. Чоловік, котрого вислали сюди з властью

мусів тіи власти повинувати ся, бо — гай вам се не буде у гнів — у людий образованиях і інтелегентних є вніші правила і права, як у канадійських Spectator-ів... Може бути, що иньшій на місци темерішнього нашого владика був би волів „грати кічки по садах монастирських“, віж іхати за море, далеко від рідного гнізда, щоб мати до діла з такою паствою, як добродію Spectator... Та на щасте (а може на нещасте д. Spectator-a) наш єпископ знайде між „новочасними вавилонцями“ доволі свідомих людий, що допоможуть йому двигати сей тяжкий крест, який Провидіне вложило на його рамена. Ми знаємо добре, хто є сей „брат Гури“, сі „нові ворота“, а дасть Бог, що небавом гордитись-мемо перед цілим світом його обою. Ми віримо твердо, що через сі „нові ворота“ полеть ся струя нової цілющої води до сердець сих забутих, нещасних наших виселенців, що блукали ся доси мов тіи опущені вівці без свого пастиря понад стрімкі береги найрізномордніших пропастих.

На адресу шан. Spectator-a осьміяю ся сказати: „Шведць знай своєшество, а до краевецтва не мішай ся!“ Хоч ви, добродію, дуже вчені, та все таки не доросли ще до порішувана таких важних kwestій, як іменоване єпископа для американської Руси, або иньших подібних справ. Ви лучше змайте наперед свою „вчену“ голову з усякої прокази і брудів, відтак мийте і чешіть своїх канадійських одновітців, а коли вже з тим всім упораете ся, коли виметете сьміте з власної хата, тоді — га, тоді вже вільно вам буде кинути своїм „бистрим“ оком і до кошари... американських телят. Аж до тої пори: hands off!

Осим Стеткевич.

Допись.

Stonewal, Man, Can.

Заходом д. Николая Лихманця, Олекси Демчука і Андрія Гандзюка відбули ся дня 18 серпня 1907. збори в справі заложения читальні. Зборам проводив Николай Лакманець а секретарювали Олекса Демчук і Андрій Гандзюк. На збори явило ся всього лиш 20 Русинів, хоть в Стонвол є споре число як мешканців, так і робітників Русинів, але видно що ще не порозуміли вагу просьвіти. Николай Лакманець пояснив вібраним вагу організації і просьвіти. Присутні прийняли його бєсїду з великим одушевленем і зараз приступили до отворения читальні. Иван Зубик забрав голос і вніс щоби читальню назвати „Русько Українська Читальня в Стонвол“, на котрий то внесок присутні одноголосно згодили ся. Газети має читальня пре-

нумерувати слїдуючі: Канадійський Фармер“, „Ранск“, з Америки „Свобода“ в Старого краю „Громадский Голос“, „Свобода“, „Земля і Воля“, і „Гайдамаки“. Збори ухвалили членські вкладки: вписове 2 долари, а місячна вкладка 20 центів. Сходина мають відбувати ся два рази в тижни, в середу від 7 до 9 год. в вечер. в неділю від 3 до 6 повод. В разі упадку „Русько Української Читальні в Стонвол.“ повістаетший весь маєток має перейти на власність Наукового тов. Ім. Шевченка в Вінпегу.

Головою читальні вибрано Николая Лакманця, заступником: Івана Ульмара, секретарем: Андрея Гандзюка, касіером: Івана Зубика, бібліотекарем: Петра Джурина, а на контролорів: Дмитра Галів та Михайла Полачнюка. Видно по тім, як присутні порозуміли вагу читальні, бо за пару мінут зложили 18 долларів. Осє імена тих: по два долари Николай Лакманець Олекса Демчук, Андрій Гандзюк, Михайло Полачнюк, Дмитро Голів, Петро Джурина, Иван Ульмер, Иван Гандзюк і Иван Зубик. На слїдуючі збори, котрі відбууть ся десь незадовго сподіємось більше членів та вкладок. А до Вас Брати Русини робітники в Стонвол, що не явилисье ся дня 18 серпня на зборах, відзиваєм ся: Пробудіть ся вже раз, беріть ся до просьвіти, впишіть ся всі як один в члени „Русько Української читальні в Стонвол“. А Ви, Брати Русини, по иньших плейвах організуйтесь в товариства просьвітні, та закладайте читальні

Николай Лакманець, голова. Андрій Гандзюк, секретар.

В МІСЯЦЮ АВГУСТІ 1907 РОКУ ПЕРЕСТАЛИ БУТИ ЧЛЕНАМИ Р. Н. СОЮЗА СЛІДУЮЧІ:

- в. 6. Петриско Михайл Франчук Василь Юрив Стойна Сефан, Ференців Паканяч Василь, Мих. Шимітан Михайл Брічфалуші Василь, Миклюнів
- в. 7. Яцканяч Теофіль Рифуч Антін Хрущ Василь
- в. 9. Драга Стефан
- в. 10. Шмайда Гнат
- в. 12. Дзюбак Михайло Вовьян Иван
- в. 20. Гуладик Антін
- в. 22. Биндас Василь Стах Юрив
- в. 23. Кланяца Андрей Козак „
- в. 26. Чурма Михайл „ Василь
- в. 29. Петричко „ Вайла Антін
- в. 32. Білець Василь Бендзак Иван Чола „ Греш Васил Грещан Иван Клеманча „ Бопулець Василь Бучеравий Иван Бучня „ Михайлів Мацола І-Орив Палагучанець Федор Сашин Ілько

- Собей Иван Тельвер Василь Катону Тяччиноць Алексій Тіашко Дмитро „ Василь Теодор Николай
- в. 33. Бобек Андрей Мотовский Иван Поплавский Владек Хорват Павло
- в. 35. Семчик Дмитро Смоляк „
- в. 36. Сенко Михал Гула Петро Дежанович Иван
- в. 38. Прокоп „
- в. 39. Соляк Федор
- в. 40. Буавский Антін Шевчашин Василь
- в. 47. Галаган Катерина Лавринок Василь
- в. 51. Лаба Іосиф Лисак Федор Винярский І-Оліян
- в. 52. Челюстка Ярослав Гуляш Стефан Боруда Марія Стрєблінський Кароль Лвпун Френк
- в. 53. Бабіцкий Ільво Папст Яков Опапка Стефан Пандрак Григорій Риджик Денис Вацлавский Иван
- в. 56. Буряк Ільво Левіцкий Михайл Бурка Іосиф Дуткевич Гаврило Бортунович Орест Колодійчик Харитон „ Иван Болчак Юрив Вуйцік Александер
- в. 61. Гіран Федор Грєсь Иван
- в. 62. Цимбала Теодозія
- в. 66. Ванця (Лабуда) Марія
- в. 67. Муха Семен Ціган Иван Блищак Дмитро
- в. 68. Смарж Марія Бувдзак Агафія
- в. 70. Рєзкевич Иван Мятофій „ Цап Тимко
- в. 73. Майнош Марія
- в. 76. Кухта Николай
- в. 78. Бутак Петро
- в. 79. Браїнець Василь
- в. 81. Захарів Евстахій Злебек Мартин Грєнь Блажей Вдальчицкий Иван Михоцкий Иван Павліковський Иван Сімяновский „ Стеців Леонїдас
- в. 82. Смолінський Иван Лазорин Михайл Дуткевич Алексій
- в. 84. Ціган Василь
- в. 85. Драбек Тимко Міндо Іосиф Ворона „
- в. 86. Щурко Иван
- в. 91. Стоцяк „ Маркович Григорій Дольчик Иван Летига Григорій Щєрба Василь Судина Ілько
- в. 92. Сенюк Іосиф (стар.)
- в. 95. Маценька Антін
- в. 96. Терлецкий Михал Бобак Иван Грїбиш Павло Влючка Иван Бєгула Василь
- в. 102. Бєзьо Михайл Говал Иван
- в. 104. Ломінський Іосиф
- в. 106. Бриніцкий Александер
- в. 108. Бавудлч Стефан Немот Иван Хінальський Петро
- в. 108. Маргель Сенько Црвула Иван

- в. 111. Андрушишин Иван Опрішко Николай Мацей Дмитро Польний Антін
- в. 113. Дуда „
- в. 114. Хохран Петро
- в. 116. Попа Николай
- в. 117. Потерский Иван
- в. 118. Паламар (Бабак) Анна Білик Магдаленна Завінська Марія
- в. 120. Бігерра Антін
- в. 121. Шоганян Иван Немот Михайл
- в. 123. Бабяч Иван Гайдучок Филип „ Иван Іванно Іяков Явків Леон Балчак Дмитро Мозім Демко Муляк Федор Перец Андрей Саранчук Федор Сушко Николай
- в. 124. Козотойский Іосиф „ Семен Корун Михайло
- в. 131. Радчук Василь Бучанський Иван Когут Михайл
- в. 133. Горбач Роман
- в. 135. Годчак Стефан
- в. 136. Пашкевич Френк Вархолак Матій Микитюк Павло
- в. 139. Снявський Никола
- в. 141. Яворський Іосиф Р Коникивич Иван Бовальський „
- в. 143. Свистак Григорій
- в. 144. Ярош Марія Зелений Павло
- в. 145. Балишин Андрей Гриньків „ Вараван Михайл Лисак Петро Совинський Михайл Висоцкий Ципрїян
- в. 146. Ротайчак Василь Котик Николай
- в. 150. Усик Григорій Олексиа Николай
- в. 15В. Тимчин Федор Барилч Лука
- в. 155. Дуляк Юрив
- в. 160. Худяк Самуїл Сташків Василь
- в. 161. Баднар Павло Черньовский Френк Дацьків Александер Коломенец Никола Демчан Андрей Янік Клемонішин Т. Лабовский, гол. рекор. секретар.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляю інтересованих, що з днем 1-го Августа 1907, устала всяка моральна і матеріальна звязь між мною а „Свободою“ і Банком Руских Імігрантів. В виду сего, ошу від тепер всі залеглости за передплату, праці, адвертайзментга і другі річи, як також гроші, листи чеки і монї-ордери для „Свободи“ вписувати не на мое імя а лише на адрес:

Swoboda, 184 Hudson St., New York, N. Y. Всіх листи і гроші для Банку Руских Імігрантів адресувати а чеки і монїордери вписувати лише так: Ruthenian Immigrant Exchange 184 Hudson St. New York. I 146 I. Ардан.

Виказ членів Р. Н. С. за місяць Август 1907 р.

Відріз	На віде посерег.	На вол. посерег.	Друг	Відріз	На віде посерег.	На вол. посерег.	Друг
1	263	11	47	88	11	7	3
2	43	—	—	89	17	—	—
3	208	5	26	90	11	2	2
4	89	4	17	91	59	31	—
5	69	—	7	92	74	37	—
6	142	—	9	93	23	—	—
7	143	3	34	94	42	17	—
8	36	5	33	95	42	—	—
9	47	—	25	96	77	43	9
10	80	3	49	97	9	1	3
11	26	—	6	98	24	4	3
12	58	4	10	99	47	13	3
13	41	—	5	100	8	3	—
14	70	24	19	101	—	13	—
15	44	—	—	102	95	9	—
16	198	2	12	103	29	4	—
17	13	—	—	104	118	1	36
18	26	1	14	105	12	5	2
19	65	5	46	106	16	1	2
20	66	4	16	107	49	1	8
21	19	—	4	108	41	21	5
22	15	—	—	109	19	—	2
23	62	—	7	110	19	—	—
24	19	1	2	111	18	24	—
25	58	5	4	112	13	7	3
26	37	—	2	113	29	—	—
27	46	6	15	114	47	—	—
28	94	17	6	115	31	—	—
29	30	1	17	116	13	2	1
30	86	3	24	117	13	—	—
31	42	—	1	118	6	2	—
32	110	—	7	119	39	—	—
33	225	11	103	120	38	—	11
34	13	—	—	121	157	—	71
35	47	—	4	122	14	—	—
36	51	—	14	123	120	21	—
37	42	—	19	124	27	16	—
38	73	5	8	125	4	—	—
39	49	5	4	126	30	—	2
40	134	5	12	127	14	—	1
41	37	4	—	128	20	—	2
42	67	5	35	129	45	—	12
43	30	—	6	130	20	17	1
44	7	1	—	131	16	2	3
45	32	3	6	132	32	2	11
46	155	3	43	133	14	5	2
47	50	—	7	134	38	—	—
48	130	11	7	135	52	—	—
49	19	—	1	136	48	1	4
50	20	1	—	137	15	—	—
51	21	2	—	138	13	12	—
52	55	11	—	139	36	—	—
53	241	32	64	140	38	—	8
54	13	2	1	141	25	2	—
55	108	5	11	142	—	—	—
56	52	1	5	143	34	—	—
57	18	—	—	144	16	20	12
58	80	5	19	145	37	—	—
59	25	2	7	146	29	—	—
60	—	11	10	147	27	—	7
61	69	—	2	148	21	—	—
62	70	1	14	149	25	1	—
63	61	—	5	150	22	—	—
64	8	—	—	151	—	26	—
65	32	1	9	152	35	—	1
66	32	8	4	153	37	2	—
67	170	1	6	154	2	15	—
68	22	2	10	155	18	7	—
69	27	2	4	156	16	—	6
70	36	31	11	157	19	—	2
71	21	—	2	158	18	—	—
72	49	—	29	159	19	19	—
73	8	3	2	160	18	5	—
74	21	—	—	161	15	—	—
75	27	—	1	162	—	—	—
76	24	10	—	163	22	2	—
77	31	1	—	164	10	7	—
78	147	—	5	165	2	11	—
79	15	1	—	166	27	—	—
80	53	—	—	167	23	—	—
81	47	—	16	168	9	9	—
82	95	—	9	169	18	—	—
83	10	10	7	170	5	10	—
84	46	—	—	—	—	—	—
85	140	1	11	7.833	763	—	1.299
86	48	—	—	—	—	—	—
87	14	2	8	—	—	—	—

Всіх членів в „Союзі“ було при кінци Августа 1907 року 9865.

Т. Лабовский, гол. рекор. секретар.

ТИСЯЧІ АКРІВ ЗЕМЛІ НА ПРОДАЖ
Земля добра під сад. Родити ся всьо. Вода здорова.
Близько великих міст. Ціна гакер від 8 до 25 дол. Пишіть а адресу:
Wasyly Syrotiuk, Peardonville, B. C.

"SWOBODA"

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
 Published every Thursday at
 44 Hudson St., New York, N. Y.
 Published by
 Ruth. Publishing & Exchange Co.
 Anth. Carkowskyj, editor,
 Terms: Two dollars a year.
 Established 1893.

Advertising rates furnished on
 application.

Entered as second-class matter
 December 21, 1906 at the post
 office at New York, N. Y. under
 Act of Congress of March 3,
 1879.

"Свобода"

Щопливи для руского народа в
 Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
 виходить що тижня в Четвер і
 коштує:

Америці на 12 місяців... \$2.00
 До стар. краю на 12 місяців \$2.00
 Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба все
 горами.

Гроші треба посилати в ре-
 строваним листі, або через
 диспечерський, або поштовий по-
 асу order (моні ордер). Money
 order, то є карточку, котру дїста-
 ете від почтара або агента на
 диспечерськом офісі, пішліть нам,
 без того ми не годні гроший
 вистати.

Адрес:
 "SWOBODA"
 44 Hudson St., New York, N. Y.
 Телефон 7074 Spring.

Кто хоче, щоби его адрес змі-
 нити мусить подати нам, крім
 свого, також свій старий адрес.

Американська консти- туція а 29,240,000 до- лярів кари.

В році 1789 їм зістала
 затверджена конституція
 Злучених Держав. Від сього
 часу аж до нинішнього дня
 додано до нїї 15 консти-
 туційних поправок, інак-
 шими словами сказавши 15
 доповнень. Однак тих 15
 поправок чи доповнень
 не є в силі покрити тих
 величезних змін, що зайшли
 в житю економічним і су-
 спільним в Злучених Держ-
 авках в протягу ХХ-го
 століття.

І тому то на тілі Злуче-
 них Держав кровавить ся
 рана за раною яких кон-
 ституційні пластри не суть
 в силі загоїти: вони пода-
 ють лишень деяку полекшу
 на коротеньку хвилину. І
 так маємо без кінця і міри:
 тут непорозуміне податко-
 ве, там тростове, деінде
 знова з жєлізничними ком-
 паніями, в організаціями
 заводними і т. д., і т. д.

Присуди судів в одній і
 тій самій справі розбігають
 ся, що один суд присудить
 як неконституційне—се дру-
 гий знесе, уважаючи за
 згідне з конституцією; так
 неточні і непевні суть па-
 раграфи американської кон-
 ституції. А доповнювати
 їх є в Злучених Державках
 незвичайно тяжко, бо для
 знесення проекту „поправ-
 ки“ потрібно згоди двох
 третин Конгресу, або спе-
 цальної, в тій цілі скла-
 стивіт-ков' населене усіх
 необхідне липці. Се є
 ставлені проекту. Дїячо
 затверджена поправка сьять

потрібно згоди спеціально
 на се скликаних конвенцій
 стейтових, або згода двох
 третин обох палат право-
 давчих в кождім стейті. І
 тому то в протягу першого
 століття істнована Злуче-
 них Держав було запроєк-
 тованих 1900 поправок кон-
 ституції, з яких лишень 19
 прийнято, а тільки 15 оста-
 точно вийшло поміж пара-
 графа конституційні. Уло-
 жене конституційних па-
 раграфів такими, якими во-
 ни є, безперечно мало свої
 історичні причини, однак
 що тепер істає се великою
 перепоною, то про се дока-
 зує щоденне жите.

Американці убожають
 свою конституцію уважаю-
 ть єю за річ сьвяту і не-
 тикальну. Лишень дуже
 рідко піднесе ся голос про-
 ти сьому.

Власне таким білим кру-
 ком, що виступає з аргу-
 ментами проти сьому не-
 ровважному убожаю кон-
 ституції є ти жєвник „In-
 dependent“.

„Честь і пошановане для
 конституції—слова його—
 є дуже гарною фразою, але
 лишень до сеї пори, доки
 чоловік не признає ся
 над сям, що ся фраза озна-
 чає. Чи для тєго маємо єю
 почитати, що коли увесь
 народ жадає поправ-
 ки, надаючи конгрєсови
 повновласть переведена по-
 датку особисто доходого
 — то Найвищий суд єю
 поправку як неконститу-
 ційну уневажнює? Чи для
 того лишень маємо почита-
 ти єю конституцію, що єї
 перед 119-ма літами випра-
 цювали люди повні посьвя-
 ти і любови?“

Віра в „мудрість батьків“
 є рівнож забобоном, з якого
 належить вилічати ся. Чому
 ми ниньки не уживаємо
 сїх самих знарядів і при-
 ладів, якими послугували
 ся сї люди 119 літ тому
 взад, а користуємо ся елек-
 тричними моторами, які
 далеко лутше відповідають
 теперішнім нашим вимо-
 гам. Конституції, подібно
 як і усі інші механізми
 суть тим лутші, чим воля
 новітні. Стародавні фасолі
 єуть знамениті для музеїв,
 але не для нинішньої бо-
 ротьби о істнування. То,
 що є в конституції доброго,
 се повинно полишити ся,
 то що перестаріле, повинно
 улягчи зміні. Слова сї без-
 перечно промовлять уся-
 кому до розуму. Могуча
 струя сьвіжого, нового жи-
 ття мусить повалити усі
 порохняві застарілости та
 уладнати нові правила,
 згідні з вимогами нового
 життя. Не тикає ся се ви-
 ключно конституції Злуче-
 них Держав, краю будь
 що будь може найбільше
 цивілізованого і поступово-
 го але і усякої иньшої
 глупоти „усьвяченої тра-
 диціями або історією.“

Судія К. М. Ландіс з
 Шікаго, як про се уже бу-
 ла згадка в однім з перед-
 них чисел, засудив Stan-
 dard Oil Company на
 29,240,000 дол. кери. Се є
 найвисша кара, про яку
 історія судівництва.

Нафтовий трост по своїх
 великанських успіхах не
 лишень тут в Америці, але
 навіть і в Европі, об'яво-
 вано в 1462-х случаях о
 переступлене права, яке
 закаує брати премії від
 жєлізничних компаній під-
 час пересалая товарів. Се
 право було уже раз стєсо-
 ване в 1903 році. Мимо
 сього нафтовий трост брав
 премії в вилі зниженої для
 нього тарифа жєлізничної
 до одної третини того, що
 платили за перевіз другі.

Се мало такий наслідок,
 що продуценти нафти поза
 тростом не могли видержати
 конкуренції. А всяке
 плянове сплюканє і уне-
 можливленє конкуренції
 є заборонене jako некон-
 ституційна річ. При роз-
 сїджуваню справи зажа-
 дано білянсу тросту. По
 довгих торгах і короводах
 наконець секретар тросту
 Ratt предложив білянсу, з
 яких показало ся, що Stan-
 dard Oil Co. через недово-
 лене бранє знижок за пе-
 ревіз жєлізницею нафти за-
 робила 199.800.000 дол., а
 по виплаченю дивіденди за
 сей час в сумі 117.603.000
 долларів збогатила ся о
 82.000.000 дол. В виду та-
 ких сум наложив суд за
 кожде переступлене права
 найвисшу, дозволєну кару,
 то є 20,000 дол., що при
 1462-ох случаях виносить
 29.240.000 дол. Проти сього
 засуду оборона внесла ре-
 курс до найвисшого суду,
 доказуючи, що се є зовсім
 неконституційно накладати
 такі карі. Судія знова
 в своїм мотивованю засуду
 виказує, що ся кара є зов-
 сїм конституційна, позаяк
 є менша від одної сємої
 частки зарібків товариства
 в протягу трилітнього пе-
 ріоду.

Як випадє присуд най-
 висшого суду зовсім не
 дасть ся перевидіти.

Що нового чувати в сьвітї.

Росія.
 В царстві темноти і кну-
 та оцять нечає в казані
 з кипучою водою. Цема
 кінця ріжним нападам, за-
 махам і рабункам, які сво-
 єю очайдушністю зачудо-
 вують нераз цілий сьвіт.

Розбшацтво найбільше
 ширить ся в Королівстві
 польським і на Кавказі. В
 білий день нападають на
 фабрики або двори і рабу-
 ють гроші та що.

Також ба жите царя бо-
 гато людей лакомить ся і
 уже кілька уложених за-
 махів поліція відкрила
 завчасу.

Так то в Росії годі дї-
 жатись добра і спокою, тим
 більше, що йдуть пригото-
 вана до виборів до III. Ду-
 ми. Соціалісти спершу
 мали замір збойкотувати
 Думу, але тепер роздума-
 лись і в виборах возьмуть
 участь, тєж зачала ся
 сильна агітація і пропа-
 ганда, яка лєдви чи може
 обійтись без проливу кро-
 ви.

Росії не доставало ще
 холери — тепер і се не-
 щастє унало на неї.

многих міст європейської
 Росії доносять до Петер-
 буга про випадки занеду-
 жання і смерти серед по-
 знак холеричної пошести.
 Нарід прибитий горем
 нуждою, голодом рівно
 дупно відносить ся до
 вісток про холеру. Най-
 більший переполюх викли-
 кала ся пошесть між жи-
 дами. З заповітних хо-
 лєрою міст утікають жи-
 довцями, та хронять ся в
 Галичині.

Англія.
 Капіталісти англійські
 ратуєть розбійниче само-
 державіє в Росії. Росія,
 щоб мала за що в потоках
 крова затопити „внїшнього
 ворога“ уже від довшого
 часу робила надлюдські
 стараня о затагненє по-
 жички. Сей їй довго не
 удавало ся, бо ніхто не
 хотів ризиковати своїх гро-
 ший, вкладаючи їх в та-
 кий непевний бизнес, як
 російське самодержавє.
 Наконець їй повело ся, бо
 як доносять до віденської
 „Neue Freie Presse“ має
 бути оголошена сими дня-
 ми російсько англійська у-
 мова якої остаточно підпи-
 санє і стєсєленє мають
 відложити аж до змикненя
 англ. парламенту.

Пожичка російська має
 послужити на вибудованє
 флоту і буде виносити 50
 мільонів фунтів штерлінгів.
 (250.000.000 долларів) З тих
 грошей має Росія сплати-
 ти часть старих довгів а
 решту обернути на будову
 военної флоту. Договір о
 позичку крутїть ся однак
 коло питання, що Росія
 дасть в застав на обезпе-
 ченє сьої суми.

Договір сей має омоло-
 сити ся по замкненю англ.
 парламенту, або иньшими
 словами: уряд англійський
 поза плєчима парламенту
 попрає шахрайства цар-
 ських агентів з англій-
 ськими банкірами щоб Ро-
 сія могла роздбути гроші
 на тюрми, квати та кай-
 дані в заміну за росій-
 ські копальні і жєлізницї...
 А роблять се найлібераль-
 шї міністри та найлі-
 беральшї капіталісти в
 Европі!...

Португалія.
 Протикороліські демон-
 страції у цілім порт. коро-
 лівстві трєвають дальше.
 Тепер знова доносять, що
 підчас подорожи короля до
 одної кушєлогої місцевос-
 ти мешканці через цілу
 дорогу уладжували своєю
 королеви демонстрації.

В богато місцевостях
 двірці, через які король
 мусів переїздити були ви-
 биті чорним сукном та
 засмотрєні в написи:
 „Проч з диктатором! Не-
 хай жите революція!
 Смерть тиранам!“ Коли ко-
 роль прибує до місцевости
 Педрос Соїдос, то згро-
 маджена товпа поза обя-
 гом двірця не дозволила
 свистом і криком бурмі-
 трови відчитати витаючої
 короля мови. Коли троха
 успокоїло ся і бурмістр
 зачав читати бесїду, про-
 иснув ся до короля я-

кийсь мужик і вдаривши
 його по рамени, закликав:
 „Проч з диктатором!“ По-
 сїм так скоро заик, що
 поліції не удадо ся його
 зловити. Король скоро по-
 кінчив повитальну церемо-
 нію і опустив дворець
 пращаний оцять свистом
 і криком народу.

Бачить ся, що дуже ли-
 хі часи настали для „з бо-
 жої ласки“ монархів. Ся
 середньовічна інституція
 вже пережила ся, та чим
 скорше пропаде, тим лі-
 ше.

В Румунї
 зачинають на ново ту і
 там вибухати несупокої,
 бо після знаних давнїших
 заворушень тамошнє пра-
 вєтельство за енергично
 взяло ся до приверненя
 ладу — гнобленя бунтів-
 ників і не сповнає
 обіцянки, т. є. не дає ре-
 форми земельної

**Повстанє Муринів в пол. Аф-
риці.**

На полудневім кінці Аф-
 рики, на полудне від дер-
 жави Конго розгорїла ся
 оцять кровава борба між
 поневоленими неграми а
 властителями сьої кольонї,
 Німцями. Тому рік Німцї
 здусили кроваво таке саме
 повстанє а провідник му-
 ринських повстанців, іме-
 нем Морєнга, ратуєчи ся
 перед цівілізацією німець-
 ких багнетів втік до сум-
 єжної посїлости англій-
 ської. Однак послїдними
 часами і тут не чув ся він
 безпечний та утік оцять по-
 між свої племена і розпо-
 чав поміж їх начальниками
 горячу агітацію проти ні-
 мецького панованя. Його
 діяльність знайшла дуже
 податний ґрунт і нині він
 вже має до розпорядимос-
 ти кілька муринських пле-
 мен і ладає ся до нападу
 на німецькі кольонї. До
 викликана ворохобні не-
 аби як помагають йому
 арабські купці. Араби jako
 купці, провідники караван,
 торговельники невольника-
 ми пробігають вздовж і
 вширш цілу Африку і всю-
 ди голосать: „Проч з Ев-
 ропійцями!“ Рух сьої для
 замешкалих там Европєй-
 ців мїг би сї стати дуже
 грізним. Послїднє повста-
 нє негрів, в тій самій ко-
 льонї, які бороли ся з
 правельними німецькими
 військами цілих три роки
 показав, що его не можна
 собі легковажити.

Вожд теперішнього по-
 встаня, Морєнга, по здав-
 леню першого повстаня
 пробував, як се вже було
 сказано висше, на англій-
 ській тереторії. Він перед
 кількома місяцями, під по-
 кришкою, що хоче бачати
 ся зі своєю родиною, удав
 ся до місцевости Упінгтон,
 яка лежить на полуднево-
 східній границі німецьких
 кольонї. Він тут зеднав
 собі сторонників і лагодив
 напасти на зненавиджених
 собі Німців. Коли німецькі
 власти про се довідали ся,
 зажадали від Англії вида-
 чи Морєнга, він однак
 сєйчас утік і пропав без
 слїду. Не на довго однак,

бо показало ся, що він
 використав сей час і збу-
 тував гогентотєського на-
 чальника Сїмона Кушєра
 проти Німців. Попередні
 невдачі не вломили силь-
 ного духа Морєнга. На-
 віть як англійський вєзєн-
 не покидав він думки, що-
 би бороти ся дальше, на-
 жите і смерть в Німцями.
 Коли в цілого відділу по-
 лишило ся йому всео-нав-
 сєго 12 жовнїрів і то ціл-
 ковито не узброєних, а він
 сам був тяжко ранений, і
 коли не бачав нїзвідки по-
 мочи, то піддав ся Англїй-
 цям присягаючи Німцям
 крїваву пімєту.

На читанє редактора ан-
 глїйської часописи Сара-
 Times, чому не піддав ся,
 замість дальше наражєва-
 ти ся на небезпечєнєство.
 Морєнга гордо відповів:
 Колиб напї край хотїли
 загорнути Англїйці, тоді
 ми не ставили-би такго
 опоры як німецьким соба-
 кам і їм не піддамо ся ні-
 коми, будемо бороти ся до-
 смерти... Як доносять, за-
 ряд німецьких африкан-
 ських [кольонї] наложив
 високу ціну ка голову
 Морєнга. Англїйські власти
 Капланду зарядили, щоби
 управа німецьких війск
 була сєйчас поїфформована
 о всїляких рухах Морєн-
 га...

Так зміють бороти ся
 „дикунї“ о найдорозшу
 річ на сьвітї — о своєю-
 волю.

Розвій Китаю.

В Китаю лунає чим раз
 голоснїше клич: „Для
 себе і через себе!“ під
 тим кличем ширїть ся в
 Китаю чим раз дужше на-
 ціональний і поступовий
 рух. Відобе ся се найбіль-
 ше на взаєминах англїй-
 сько-китайських, бо Ан-
 лія має в своїх руках май-
 же цілу державну адміні-
 страцію катїйських фінан-
 сів, почт і мит. Реформа-
 торським поступовим ру-
 хом кермує головно студі-
 ююча молодїж, котрої поза-
 межами краю є яких 15-
 тисяч. З тих 15 тисяч лєд-
 ви 2 тисячі студіює в Ев-
 ропі; всі прочі учать ся в
 Японїї. Як раз сї японські
 вихованці напликують сьвій
 нарід до реформ, захдаєть
 ся коло його національно-
 го відродженя, маючи та-
 кий сьвітлий прамір відро-
 дженя за самих Японцях.

Китайці порозумїли вже,
 що їм треба кочє стати
 сильними, коли не хотять,
 щоби їх завоювали чужин-
 ці. Та щоби стати силь-
 ними, треба до того перед-
 усім знаня, науки. Тому
 Китайці горячо забрали ся
 до реформи своїх шкіл.
 Китайські школи, в кот-
 рих до недавна панував
 закостенїлий шаблєон, мер-
 тва рутина, котра була
 розсадником мандаринїзму,
 нині є розсадником прав-
 дивї народної просьвіти.
 Праватні особи зуперничать
 з віцєкоролями і поступо-
 вою бюрократією в збира-
 ню фондів на шкєла і о-
 снованю шкіл. В декотрих
 провінціях наложено на
 богатших мешканців та на

монастирі спеціальні податки на шкільні цілі. І нині з краєвих шкіл виходить вже молодіж спосібна повнити службу в адміністрації краю, яку дотепер повняли виключно чужинці. Натомість місіонерські школи, ті передні сторожі чужоземної інвазії чим раз більше опорожняють ся.

Сей реформаторський дух обняв уже і правительственні круги. Давнійше Китайці замикали границі свої перед Європейцями. А коли приневолені до того мусіли їх отворити, то рівночасно мусіли надавати Європейцям всякі привілеї. Тепер правительство добровільно отворило для всіх границі держави не даючи нікому ніяких привілеїв. В той спосіб творять ся центри торгівлі, в котрих побіч Європейців гуртують ся і Китайці.

Коли згадаємо ще і військові реформи, які в Китаю заводять ся, то мусимо повірити, що Китай небаром готов стати могутчою державою на далекім Сході і готов обійти без опіки цивілізованих європейських приятелів.

Допише.

Portage La Prairie, Man. Дня 29 го серпня відбули ся у нас загальні збори, на яких завязано читальню під назвою „Канадська Русь“. Підчас зборів предс. був Н. Колісник, а секр. А Вільчинський. Перший забрав голос п. Г. Михайлишин, котрий в своїй промові пояснив, яку ціль має читальня, та що лише просвітові люди зможуть поліпшити свою долю, бо найбільше всякого зла можем бачити лише в не просвітних людей і т. д. Потім забрав голос А. Вільчинський, котрий висказав в короткості найважніші хвилі життя Українського люду, та доказував причину через що Русини не могли просвіщати ся так, як просвіщали ся народи західної Європи. І се як раз була та причина, що Українці, а особливо козаки, були немов сталевим муrom на сході, котрі не перестанно бороли ся завзято з напівдикими племенами, як Турками та Татарами. Та помімо того, що Україна днес розбита, елиби Українці з цілого світа порозуміли ся та соединили ся під оден прапор, то Україна ещоб відродилась і моглаби знов обняти в свої руки землю текучу „медом і молоком“. Потім говорили другі бесідники, як І. Ферлей і др.

Відчитано статут, який члени прийняли з деякими тільки змінами. В читальні мають знаходити ся по більшій частині часописи та книжки поступові. В читальні не сьміє ніколи знаходити ся алкоголь. Елиби читальня розпала ся, то маєток

читальняний має розділитись по других незасібних поступових читальнях в Канаді. До читальні має право належати кождий Русин, без ріжниць полу, та віроісповіданя. Гаю для читальні, винаймалось за \$5.00 на місяць, в котрій на разі члени зможуть помістити ся. На початку вописалось 32. членів і зложили вступного \$21.00. Вступне для мушчин \$1.00 а для женщин 50 цент. Місячна вкладка 30 ц. До виділу вийшли: А. Вільчинський предс., Г. Михайлишин заст. пред., Н. Колісник секр., С. Антонюк бібліотекарем, І. Ферлей касіером, П. Дзяман, М. Рурак контролором.

Збори закінчили ся ціснями як: „Ще не вмерла Україна“, Не пора“ і „Який шумний вітер віє“. Присутні розходили ся з надзвичайним задоволенем, що їм удало ся заснувати таке сьвяте діло, майже без жадних перешкод. Честь Вам товариші і товаришки, що подбалисьте заснувати се товариство а тепер беріть на себе всі обовязок, щоби товариство скоро побільшилось та збудило тутейших Русинів до нового життя.

Надіємось, що щиров працьов і добрим поведенем наша читальня скоро побільшить ся, бо тут жие споре число наших Русинів.

А. Вільчинський гол.
Н. Колісник секр.

ОГОЛОШЕНЕ.

Сим подаємо до відомости членам відділу 4-ого бр. сьв. О. Николая в Jersey City що місячний мітинг відбудеть в Неділю 15 Сеп. в гали Д. Голода, 38 Green St., о 3 години пополудни на котрий всі члени мають точно явитись. Хто не явить ся, заплатити кару 25 цент., котру мусить зложити перед розметом. Всі члени, котрі залягають розмет за два місяці і не згосять ся на сей мітинг будуть виключені з братства і з Союзу.

Н. Пупчик, предс.
Гр. Підлицак, секр.

Важне! Важне!

Хтоби хотів дістати роботу в Ресторанах, салюнах, на фармах, в копальнях вугля, при будові колей, стебельнях і пр. прошу зволестися до офісу:

ІГНАТ РИШИНЬСКИЙ,
181 E. 3d St., New York, N. Y.

ІВАН І. ПІСТЕЙ, 37-50 Словенський, русий, польський Погребний і бальсамовник.
Керувні на весля, хрестияни, похорони, та інші тем подібні случаи завжди наготово. — Телефон 563.
18 Jersey St. ANSONIA, CONN.

THE DERBY SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.
Депозитів.....\$4,152,296.61
Надвипшка.....\$457,379.00
Має 9153 депозитів.
Вложичає малі піручні банни своїм депозиторам.
Депозити вложені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент ян за повний місяць.
Повязки уділені на Real Estate коллектує в долини. 37-10

Справозданє касове „Рус. Нар. Союза“ за місяць Юлій 1907 р.

Число Відділу	Назва Братств	Розмет
1	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Андрея.....	324 12
2	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Дам.....	51 11
3	Olyphant, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	250 00
4	Jersey City, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	106 55
5	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	80 09
6	Brownsville, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	173 05
7	McAdoo, Pa., Бр. Пр. Богород.....	176 75
8	Elmira, N. Y., Бр. сьв. Михайла.....	50 93
9	St. Clair, Pa., Бр. Пр. Богород.....	64 30
10	Ansonia, Conn., Бр. П. і П.....	106 10
11	Waterbury, Conn., Бр. сьв. І. Хр. за юній і юлій	60 05
12	Yonkers, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	73 50
13	Troy, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	44 95
14	St. Louis, Mo., Бр. сьв. Мих. за юній і юлій	182 56
15	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	50 60
16	Lansford, Pa., Бр. Пр. Богород.....	233 99
17	West Pawlet, Vt., Бр. Пр. Бог.....	15 95
18	Seymour, Conn., Бр. сьв. Ів. Хр.....	37 03
19	Priceburg, Pa., Бр. сьв. Василя.....	90 89
20	Jessup, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	80 75
21	Mayfield, Pa., Бр. сьв. Кир. і М.....	22 85
22	Manown, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	19 55
23	Homestead, Pa., Бр. сьв. Мих.....	74 55
24	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Йосифа.....	23 22
25	Trauger, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрес.....	70 05
26	Belle Vernon, Pa., Бр. Пр. Бог.....	46 35
27	Glen Lyon, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	61 60
28	Mahanoy Plane, Pa., Бр. сьв. Ілії.....	118 00
29	Khone, Pa., Бр. сьв. Спаса.....	41 45
30	Breslau, Pa., Бр. сьв. Андрея.....	100 85
31	Eleanor, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	48 30
32	Trauger, Pa., Бр. сьв. П. і П. за юній і юлій	279 72
33	Northampton, Pa., Бр. Пр. Бог.....	292 91
34	Old Forge, Pa., М. Р. Н. С.....	14 95
35	Whitney, Pa., Бр. Трех Сьвят.....	57 85
36	Scottdale, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	64 75
37	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Ник.....	48 70
38	Auburn, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	91 24
39	Syracuse, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	61 50
40	Scranton, Pa., Бр. сьв. Ілії.....	159 65
41	Westmoreland City, Pa., Бр. сьв. Мих.....	46 43
42	Passaic, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	34 80
43	Simpson, Pa., Бр. сьв. Василя.....	36 00
44	Mt. Carmel, Pa., Сестр. Пр. Бог.....	87 0
45	Philadelphia, Pa., Тов. „Любов“.....	40 14
46	Plymouth, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	189 53
47	Ambridge, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	60 69
48	McKeesport, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	161 05
49	Powhatan, W. Va., Бр. Пр. Бог.....	18 65
50	Desloge, Mo., Бр. сьв. І. Хр.....	23 65
51	Yatesboro, Pa., Бр. сьв. Мих.....	25 45
52	Holyoke, Mass., Бр. сьв. Ів. Хр.....	74 30
53	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	316 13
54	Terryville, Conn., Бр. сьв. Мих.....	18 30
55	Carnegie, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	127 20
56	Allegheny, Pa., Бр. Пр. Богород.....	71 30
57	Cohoes, N. Y., Бр. сьв. П. і П.....	19 55
58	Ramey, Pa., Бр. сьв. Волод.....	98 49
59	Everson, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	34 70
60	Baltimore, Md., Бр. сьв. Анни.....	9 65
61	Dunlo, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	82 90
62	Monessen, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	84 90
63	Ford City, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	72 80
64	Gradatim, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	9 20
65	Elizabeth, N. J., Бр. сьв. Волод.....	40 55
66	New York, N. Y., Бр. сьв. Анд.....	42 99
67	Butler, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	240 00
68	Ansonia, Conn., М. Р. Н. С.....	28 17
69	New York, N. Y., Тов. „Зоря“.....	31 55
70	Jersey City, N. J., Клуб Пост.....	66 60
71	Franklin Furnace, N. J. Бр. сьв. Ів. Хр.....	25 24
72	Alden Sta., Pa., Бр. сьв. Вол.....	62 59
73	Providence, R. I., Бр. Кн. Дан.....	12 30
74	Granville, N. Y., Бр. сьв. Юрія.....	25 15
75	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Вол.....	28 69
76	Newark, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	35 25
77	Yorkville, O., Бр. сьв. Стефана.....	43 45
78	Minersville, Pa., Бр. сьв. Ник.....	170 04
79	Meyersdale, Pa., Бр. сьв. Юрія.....	20 10
80	Pleasant Valley, Pa., Бр. сьв. Мих.....	63 25
81	Baltimore, Md., Бр. сьв. П. і П.....	67 46
82	New Alexandria, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	116 20
83	Carnegie, Pa., Сестр. сьв. Любви.....	21 75
84	Canonsburg, Pa., Бр. сьв. Мих.....	56 35
85	Hazleton, Pa., Бр. сьв. Михайла.....	169 52
86	Olyphant, Pa., Бр. Пр. Богород.....	55 99
87	Lancaster, N. Y., Бр. сьв. Вас.....	19 80
88	Cross Fork, Pa., Бр. Пр. Бог.....	23 16
89	Simpson, Pa., Бр. сьв. Вас.....	19 55
90	Centralia, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	14 20
91	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. Дим.....	93 30
92	Taylor, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	110 92
93	Newburgh, O. Бр. сьв. Йосифа.....	26 45
94	New Britain, Conn., Бр. сьв. Волод.....	59 35
95	Beaver Meadows, Pa., Бр. сьв. Мих.....	48 30
96	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	122 39
97	Marion Heights, Pa., Бр. сьв. Ник.....	11 35
98	Shenandoah, Pa., М. Р. Н. С.....	—
99	Wilkes Barre, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	71 70
100	McKeesport, Pa., Бр. сьв. Ольги за юній і юлій	20 86
101	Canonsburg, Pa., Бр. Пр. Бог.....	8 45
102	Cleveland, O., Бр. сьв. П. і П.....	133 84
103	Export, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	—
104	Perth Amboy, N. J., сьв. О. Ник.....	143 24
105	Wilmington, Del., Бр. сьв. Мих.....	15 92
106	Chicago, Ill., Товар. Русинів.....	22 50
107	Sayre, Pa., Бр. Пр. Богородиці.....	62 45
108	New York, N. Y., Бр. сьв. Вол.....	63 15
109	Ellsworth, Pa., Бр. сьв. Мих.....	22 35

Число Відділу	Назва Братств	Розмет
110	Leetsdale, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	21 85
111	Allegheny, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	39 40
112	Newark, N. J., Тов. Любов.....	20 25
113	New Florence, Pa., Бр. сьв. Вас.....	39 35
114	Dunmore, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	58 19
115	New Philadelphia, Pa., Бр. сьв. Мих.....	34 50
116	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Мих.....	18 05
117	New York, N. Y., Тов. „Січ“.....	—
118	Pittsburg, Pa., Сестр. Пр. Богород.....	11 15
119	Latrobe, Pa., Бр. сьв. Михайла.....	49 65
120	Spangler, Pa., Бр. Пр. Богород.....	61 40
121	Trenton, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	199 31
122	Trenton, N. J., Бр. Пр. Богород.....	16 10
123	Scranton, Pa., Бр. Пр. Богород.....	164 67
124	Ormsrod, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	44 35
125	Laquin, Pa., Бр. Арх. Михайла.....	4 00
126	Beaver Dale, Pa., Бр. сьв. Мих.....	38 85
127	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	16 35
128	Lorain, O., Бр. сьв. Андрея.....	27 90
129	Yorkesville, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	55 75
130	Pittsburg, Pa., сьв. Фльорі і Лав.....	36 76
131	Buffalo, N. Y., Тов. „Заок. Укр“.....	24 15
132	McKeesport, Pa. Тов. „Зап. Січ“.....	40 35
133	Newark, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	20 85
134	Ernest, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	43 70
135	Smoke Run, Pa., Бр. сьв. Георгія.....	56 35
136	Carnegie, Pa., Товариство „Січ“.....	60 05
137	West Seneca, N. Y., Бр. сьв. Георгія.....	17 25
138	Philadelphia, Pa., Тов. Ів. Наум.....	22 75
139	Oil City, Pa., Бр. Пр. Богород.....	42 55
140	Youngstown, O., Бр. сьв. Мих.....	47 40
141	Little Falls, N. Y. Бр. сьв. Ник.....	33 99
142	Windber, Pa., Бр. сьв. Дмитрія.....	40 20
143	New York, N. Y., Тов. Тисьмениця.....	37 36
144	Alltoona, Pa., Бр. Пр. Богород.....	49 45
145	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	35 65
146	Allentown, Pa., Бр. сьв. Мих.....	34 80
147	California, Pa., Бр. сьв. О. Николая.....	24 15
148	West Seneca, N. Y. Бр. Пр. Богород.....	30 75
149	Irwona, Pa. Бр. сьв. О. Николая.....	27 60
150	Allentown, Pa. Бр. Пр. Діви.....	17 15
151	Homestead, Pa. Бр. Пр. Богород.....	—
152	Berwick, Pa. Бр. сьв. І. Кр.....	41 92
153	New Britain, Conn. Бр. сьв. П. і П.....	12 79
154	Perthamboy, N. J. Тов. Січ.....	26 75
155	Chattaroy, W. Va. Бр. сьв. П. і П.....	20 35
156	Donora, Pa. Бр. сьв. Дим.....	21 85
157	New Kensington, Pa. Бр. сьв. Волод.....	32 45
158	Herkimer, N. Y. Бр. сьв. П. і П.....	39 30
159	Jamaica, N. Y. Бр. сьв. Юрія.....	26 23
160	Tower City, Pa. Бр. сьв. П. і П.....	20 30
161	Edmonton, Alta. Сал., Тов. Зоря.....	—
162	North Hadley, Mass. Бр. сьв. І. Хр.....	16 05
163	Pittsburg, Pa. Бр. сьв. І. Богослова.....	9 64
164	Barnesboro, Pa. Бр. сьв. П. і П.....	39 39
165	Cumbola, Pa. Бр. сьв. П. і П.....	26 45
166	Amsteadam, N. Y.....	27 10
167	Scranton, Pa. Бр. сьв. І. Хр.....	24 77
168	Lhauncey, Pa. Бр. сьв. І. Хр.....	27 10

Прихід за Юлій 6. р. е 10,267.26
 З того розмет за Юлій: 9,344.11
 За діги 264.74
 За вступ. грам., відзн. і т. д. 402.94
 До розмету за Юній 255.47
 Разом 10,267.26

РОЗХІД.

Петро Коцан, Ормрод, Па. 520.76
 Проксп Демянович, Ст. Клер, Па. 1000.00
 Павло Стасяк, Трой, Н. Й. 1000.00
 Тимко Дзубельяк, Шамокін, Па. 1000.00
 Андрей Ковальчик, Майнерсвіл, Па. 556.75
 Іван Оравський, Еверсон, Па. 550.00
 Артемій Вілянський, Карнегі, Па. 1000.00
 Варварі Яцевич, Мт. Кармел, Па. 400.00
 Зуванні Дух, Бівердейл, Па. 400.00
 Анні Тундер, Ньюбург, О. 400.00
 Петро Хомяк, Монессен, Па. 63.00
 Іван Гавран, Прайзбург, Па. 32.00

Сир. часть по Стефан Петровський, Ансонія, Конн. 500.00
 „ „ „ Гнат Риджик, Карнегі, Па. 264.97
 Запомога для Антін Гарматій, Ст. Луїс, Мо. 200.00
 „ „ Йосиф Ціх, Нью Йорк, Н. Й. 100.00
 „ „ Гілар Гатала, Сімсон, Па. 200.00
 За орган Р. Н. Союзу 854.00
 За відзнаки для Р. Н. Союзу 800.00
 Реорганізація Р. Н. С. попр. чартеру, справлене статута, лоер 366.25
 Платня Головн. Уряду 155.00
 Адміністрація Р. Н. С. 52.17
 Завдаток на календар на 1908 рік 150.00
 Разом розхід за Юлій есть 10,564.90

Зіставлене:
 Прихід за Юлій есть 10,267.26
 Готівка з кінцем Юнія була 37,407.31
 Весь прихід есть 47,674.57
 Розхід за Юлій есть 10,564.90
 Готівка з кінцем Юлія есть 37,109.67
 З того Сирітський Фонд вносить 21,455.40
 Фонд резервовий 10,119.85
 Фонд народний 897.81
 Фонд бідних 897.81
 Фонд розпорядимий 3,738.80
 Разом 37,109.67

К. Курчів, гол. предсід.
 А. Шаршов, гол. касіер. С. Ядловський, гол. секр.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
о. Стефан Макер, Phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.
Соловний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906-1908.
Председатель:
Константин Курція,
140 Essex St., Jersey City, N.J.
Місто-председатель:
Іван Пармляк, Terryville, Conn.
Касієр:
Алексій Шаронов,
524 Pike & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловскій,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Геодозій Лабовскій,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніт, Lansford, Pa.
Михайло Бала, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Адрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Полівка, Haledon, Pa.

Контрольна Комісія.
с. Л. Левицький, Shenando h, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
С. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловскій,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — одна з русько-американських організацій в Америці.

Приймає членів від 1 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.
СОЮЗ ПЛАТИТЬ:
Посмертне за мужа \$1000.00,
Посмертне за жінку \$400.00,
Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей від 1000.00,
б) однієї руки, ноги або ока \$200.00.

Служба отця родини в шпиталі божевільних, Союз платить щороку родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Читайте і

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожне братство приналежить до „Союза“, повинно мати отці книжки:

- 1) Книжку членів (іменюю).
- 2) Книжку місячних склади.
- 3) Книжку касову і протоколову.

На ці книжки повинно кожне братство заслати 5 доларів до каси „Союза“.

Ч. 246 КВІТ 703.65
на сімсот три доларів 65 центів, котрі п. Анна Шуль. Улюч. Гал. отримала яко посмертну допомогу по мужови Николаю Шуль з головної каси Руського Народного Союзу в Америці.

Улюч, Галичина дня 4 серпня, 1907.
Анна Шуль.
Свідки:
М. Кліш
А. Левкович.
Від місцевого Уряду Парохіального і уряду Громадського в Улючі, Галичина.
Орест Солтикевич, парох.
Кипріян Кліш, нач.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

Нью-Йорк, Н. Й. бр. сьв. Володимирів від. 108.
подає до загальної відомості що слідуєчий місячний місячний мітинг відбуде ся в суботу, дня 21-го вересня с. р. під числом 155 Ave. С. на другім поверху, до фронту.
К. Наконечний секр.

Джерзи Ситі, Н. Дж. Руский Молодецький Клуб, від. 70.
подає до відомості усіх Русинів, що в місяці серпня і жовтня: буде прийматися нових членів без вступного.
Т. Пацала, секр.

Брансвіл, Па. бр. СС. АА. ПП. відд. 6.
взиває усіх своїх членів, щоби найдалше до 22-го надіслали свої старі грамоти та подали зміни, бо в противнім разі зістануть вичеркнені з брацтва і з Р. Н. С.

І. Петришко, секр.
Алтона, Па. бр. Неп. Зач. Пресв. Бог., відд. 145
подає до загальної відомості, що мітинги брацкі відбуваються кожної неділі по 14-ім в домі М. Хробака на Савт Алтона, Па.

Ф. Сенько, предс.,
М. Хробак, кас.,
І. Кучатовскій, секр.

А. Слайт, Па. бр. Пр. Бог. від 9.
подає до прилюдної відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 22-ого серпня. На сьомий мітинг мусить ся кожний член безусловно явити і впривнати усеї свої задегости, бо в противнім случаю зістане вичеркнений.
К. Феценко, секр.

Кросс Форк, Па. бр. уст. Пр. Діви Мар., Від. 88
подає до загальної відомості, що на річний мітинг для 25-го серпня с. р. вибрано слідуєчий уряд: І. Феліч предс., Д. Гриценко зас., П. Паньцько секр., Т. Бінь зас., С. Гонос касієр, С. Мадко зас., С. Хорт дзорця хорих, О. Блок зас. С. Судя М. Голік контрольор., І. Кольматичкий дверник. Всі належитости до братства належить адресувати:

Paul Pando, Box 64,
Cross Fork, Pa.
І. Феліч предс.,
П. Паньцько секр.,
С. Гонос касієр.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходін і т. п. друкуємо в „Свободі“ по ціні одного цента від слова за одяк раз. Гроші треба присплати наперед.

Тоз. І. Наумовича

запрошує Філадельфійских Русинів, Русинів і всіх знакомих на третій Великий Вечерск, котрий відбуде ся в суботу 14-го серпня 1907 в Arbeiter Saengerbund Hall 209-215 Fairmount Ave. Початок о 7-ій годині вечером. Вступ для мужчин 15 центів, для жєнщин вільний. На Вечерку буде грати руска музика, з котрої кожний буде вдоволеній. За добру забаву ручить комітет.
С. Муранка секр.

БАЛЬ ПАРОХІЯЛЬНИЙ В НЬО ЙОРКУ.

Дня 21. серпня в суботу відбуде ся баль парохіальний на дохід церкви сьв. Юрія в галицій саміт, де був концерт в честь Преосьв. єпископа, (Arlington Hall ч. 19 St. Mark's Place 8 ул. між 2 а 3 Ave.)
На сей баль запрошає сердечном всім ч. парохіян і непарохіян всіх перебуваючих в Нью Йорку

— і всіх поза Нью Йоских Русинів
Початок о год. 7-ій вечер.
Вступ 25 цент. від особи.
Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
устроєє тов. „Зоря“, від. 69. Р. Н. С. в Нью Йорку дня 28. вересня с. р. в Liberty Hall, 255-63 East Houston str., New York.
Початок точно о 8-ій годині. Вступ від особи 25 цент. За забаву ручить комітет:
В. Ахніцький, предс.,
В. Маркевич, кас.,
П. Драган, секр.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ І ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ
устроєє тов. „Запорожска Січ“ дня 14-го серпня с. р. в German Hall на Maple St., Ansonia, Conn.
Програма:
Баль розпочне ся о 1-ій год. по пол., а представлене о 8-ій веч.

1. Вступне слово — виголосить о. Ст. Макар.
2. „Сатана в бочці“ комедія в одній дії — відіграють члени „Січ“.
3. „Де Дніпро наш...“ — хор.
4. „Ціко сват“ — ком. в одній дії — відіграють члени „Січ“.
5. Декляція.
6. „Козаченько куди йдеш“ — хор.
7. „Реє та стогне“ терцет.
Усіх Русинів і Русинок так з міста як і околиці просить ся о як найчисленішу участь.
Вступ на баль 25, а на представлене 10 цент. від особи.
Днів до 8 літ не платять вступу.
За добру забаву ручить комітет.

В. Грїбник,
Й. Рогоз,
Г. Патінок,
І. Поріг.

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
устроєє Комітет парохії гр. кат. церкви в Ньюарку. Н. Дж. поучений з льотерією фантовою на дохідні міста в Гали під числом 209 Феррі уліця в суботу дня 14-го вересня с. р. Початок о 5. годині вечером.
Дохід призначений на четверту рату за церков—ласкаві жертви просимо надсилати на руки касієра Г. Гриця, 24 Бельмонт Аве., в Ньюарку, Н. Дж.

Д. Мних, предс.,
Т. Грицей, касієр,
Г. Генца, секр.

ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
устроєє „Товариство Тисьмениці“ в Progress Assembly Rooms 28-30 Ave. А. між 2-3 ул. в Нью Йорку в суботу дня 14. серпня 1907. Початок о 7-30 вечером. Між 11-12 год. вночі відіграє ся комедія в 1-ій дії „Настояці“. Вступ від особи 25 цент. Запрашає усіх Русинів і Русинок так з Нью Йорку як і околиці.
Комітет:
П. Бариняк, предс.,
А. Зубрицький, секр.,
С. Радинський, кас.

Де є
Петро Паславскій, около 5 стіп височий, 155 фунтів тяж., темний блонд, очі сині, родом з Кульшиці, пов. Самбір. Перед 4. місяцями виїхав з Пінгсбурга до Буффало, перебув там одну добу, на другий день зник і ніхто не чув доси за него. Своім заховаєм зраджував схищений стан ума. Хтоби знав або довідав ся най ласкаво зараз пише на его копт:
M.: John Kostyk Kulczycki,
725 Carson St. S. S. Pittsburg, Pa
36-37

Де є
Марія Стисло; она походить з села Ясмениці, пов. Перемішль, Галичина. Полишила мене 19. Августа і утікла з бордінгером Семаш Шямон. Він походить з повіту Збарж. Хтоби знав о ній нехай дасть знати до редакції „Свобода“.

35-38

ПОШУКУЄ МІСЦЯ
іспитований півець церковний і дякуючитель. Може заложити і провадити котний хор. Тверезий і статочний. Викаже ся добрим сьвідомцем.
T. Tymoszek,
1239 Pearl St. Philadelphia, Pa.
36-37

ТОВАРИШКИ ЖИТЯ
пшукує кавалер в віці 26 літ, властитель фарми вартости 800 дол. Дівчина в віці 18 до 24 літ з капіталом від 600 до 700 дол. нехай пише залучаючи фотографії на адрес:
M. Majewsky,
1241 North 7 St., St. Louis, Mo.
35-37

ТОВАРИШКИ ЖИТЯ
пшукує майнер, 26-літній, з 400 дол. готівки. Має бути в 20-24 році життя, мусить знати читати і писати та готівки найменше 100 дол.
Ол. Полешук 31-33
Box 376, Napaimo, V. C. Can.

Адин народ — адин язук...

З судової салі.
Суддя: (До жінки, що за сьвідка): Скажіте, сьвідельниці: ви знаєте в яких атнашенях жила істїца са свайм соседом?

Сьвідок: Га?

Суддя: Істїцу ви знаєте? (истїца-позиваюча).

Сьвідок: Ні.

Суддя: Да как же? Вот ету жєнщину?

Сьвідок: Параску?

Суддя: Ну да, Параску.

Сьвідок: Та вже ж знаю. Мнє собі ятрівки.

Суддя: Что гакое?

Сьвідок: Ятрівки—кажу.

Суддя: (дивуєть ся) Что ето значіт?

Сьвідок: „Ятровка“ нібито по благородному. (Слова „ятровка“ в російській мові нема).

Суддя: Нічево не панімаю.

Сьвідок: Значить, нібито, що наші чоловіки собі брати, ті чоловік і мій чоловік...

Суддя (сердито): Нічево не разберу: ейо человек, мой человек!... Какіе там люди? Что ана тут нагороділа?

Сьвідок: Ега-ж, вона таки загороділа як слід, по подарюєм; від повітки аж до воріт, ліцанюю...

Суддя: Да пастойте! Я нічево не панімаю. Ви мнє на вапрос атвечайте: істїцу знаєте?

Сьвідок: (дивуєть ся, оглядає ся здвигає плечима): Ні такої не знаю.

Суддя (кричить): Вот ету, Параску, знаєте?

Сьвідок: Таж знаю.

Суддя: А заседа ейо, вот етова атвечіка? (отвѣтчикъ-обжалуваній).

Сьвідок: Ні, він не те—він кравець. (Кравець по російській—портной).

Суддя: Что такое?

Сьвідок: Кравець, кажу.

Суддя: Да вавсьо нет: Он Прокопенко.

Сьвідок: Еге, Прокопенко Левізор.

Суддя: (здвигає плечима): Да что ви мнє путаете? Какой ревизор?

Сьвідок: На імя нібито йому. Прокопенкови.

Суддя: Імя? (дивуєть ся у папери) Елеазар!

Сьвідок: Ая-ая!

Суддя: Да и вас не про-

імя спрашіваво. А вот мнє скажіте, как аві жїлі между собой?

Сьвідок: Хто?

Суддя: Да вот істїца... ета... Параска с саседом свайм?

Сьвідок: Хїба ж вона жили в собою? Того я не скажу. Вона жінка чесна, у неї свій чоловік е.

Суддя: Какой человек?!

Сьвідок: Іж человек, Омелько.

Суддя: Фу, ти чорт! Вот явля!

Сьвідок: За що ж ви мє не лєзте? Хїба я що винна? Отсе мені зроду..

Суддя: (схаменувшись): Да кто на вас лєзт? Что ви видумали?

Сьвідок (здвигає плечима): Негай буде й так.

Суддя: Так вот как аві жїлі между собой? Ссоріліс? Ругалис?

Сьвідок: Еге, ругались раз враз.

Суддя: А он дурной человек по вашему? (дурний-ликий, алай).

Сьвідок: Чого дурний? От як человек. Не дурний.

Суддя: Хорошой, значіт?

Сьвідок: Ой де вже хорошой! там такий, що як подивіш ся, то сплєнеш...

Суддя: Что?

Сьвідок: Кирпатий, кажу, ще й кісупуватий.

Суддя: Нічево не панімаю... Да ви гаваріте толком, русским языком!

Сьвідок: Хїба ж я що? По якому-ж говорити?

Суддя: А отчєвож мужейо, Параскі, дракса (драться бити ся).

Сьвідок: Ва ні він нікуди не драва ся.

Суддя: А жену біл?

Сьвідок: Бив.

Суддя: То как же ви гаваріте, что он не дракса?

Сьвідок: Бо така й не драва ся! Хїба ж він божевільний, щоб на стїну лізти?

Суддя: Нічево не панімаю! Да ви мєня панімаете?

Сьвідок: Званіть, як що аві... Я жінка проста...

Суддя: Да вот ви мнє скажіте проста: Емельян, вот тот, са свайой жєной жїлі дурно? (дурно-зле).

Сьвідок: Та як же воно? Вона ж йому жінка.

Суддя: Ну да, „жінка“.

Сьвідок: Так как аві жїлі? Дурно?

Сьвідок (здвигає плечима): Ні дурно, ні за гроші...

Суддя: Какіе там „гроші“?! Я не про „гроші“ спрашіваво! Фу! Да что вас спрашівать?! Все равно толку не добьохса! Садітєс!

Сьвідок сідає і здивованими очима озвратєть ся навкруги.

Суддя: Да вот: ещо вас спрашу. Ви билі при том, когда подраліс Емельян і ево жена с етім свайм саседом?

Сьвідок (сидячи на лавці): Еге, була.

Суддя: В суде нада атвечать стою. Паднімітєс! (паднімітєс—встанєте).

Сьвідок здивовано озвратєть ся.

Суддя: Поднімітєс, я вам гаварю!

Сьвідок (дальше сидячи): Та як-же так?... На що-ж

я маю тут, при людях... сорому такого набратєсь? Отсе тєбі суд! І облаяла... та ще й чесній жінці сором такий роблять!...

Суддя (кричить) Да паднімітєс, я вам гаварю!

Сьвідок (рішучо): Ні, мнє либачайте: я в себе, в халі, не підіймаюсь при людях, а не то, що в суді!...

Вибірний Макоменко.

ПРО НЕЗВИЧАЙНЕ ЯВИЩЕ ПРИРОДИ

Доносить „Dziennik Lwowski“. Недалеко Почаєва під селом Комарин, що лежить над рікою Іквою і віддалене від Залозець на яких 3 милі в північно-східнім напрямі утворити ся вулькан. На площі о промірі кількох сажнів земля поволі почала підносити ся, а горяча пара і дим стопили грубу верству снігу на тім виростаючім горбі. Нині має сей горб мети вже три сажні висоти. В горбі потворили ся шпари, котрими безнастанно буває дам і пара. Люде зі страхом споглядають на чудо природи і пробовали вбавати в стїжок довгі деревляні жердки. По витягненю кінці жердок були опалені. Пару можна би ще пояснити собі тим, що під землеко утворило ся жєзеро горячої води; але голі збагнути, звідки бере ся дим і жар у нутрі того вульканічного стїжка, стоячого далеко від вульканічних центрів. Не знати лиш, чи се донесене правдиве. Немає здаєсь сумніву, що коли би щось подібного проявило ся близько Почаєва і недалеко гал. корониці, то о тим донесли би вже давно не лиш одні „Dzienn. Kij.“, але й многі інші газети

ХОЛЕРА В РОСИІ

ширять ся постійно. Офіційально однакже стверджено, що майже ціла надволжанська область загорожена сею пошестю. Міста Самара, Саратов, Астрахань і ин., де зайшли випадки занедужаня холерою, оголошені заповітряними. Сотки людського життя упали жертвою пошести. Холера виступила насамперед в Самарі. Доси не повело ся ствердити, звідки сю пошесть сюда заволічено. Доси лютили ся в Росії чотири великі холеричні пошести. Перша тревала від 1829 до 1837. Занедужало тоді поверх пів мільона людей, а померло 243.000. Ще страшніша холера була від 1847 до 1849, бо звалила півтретя мільона недужих, а загинула в гріб більше як мільон людей. При третій від 1856 до 1872 було поверх 800.000 недужих, з чого померло 326.000. Четверта тревала від 1892 до 1896, недужих начислено тоді на пів мільона, а померших 226.000. Переочіно умирало 40 прц. недужих. Нині можна з великою імовірністю сказати, що пошесть не зайде аві до середної Росії, аві до Петербурга. А колек і се стало ся, то можна припускати, що холодний воздух сплєнить дальше її розширюванє.

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Від. 1. Братство сьв. Андрея в Шамокін, Па. Семан Хорощак секретар, 605 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.

Від. 2. Бр. сьв. Дмитрія в Мт. Кармель, Па. Д. Корочак, пред., В. Карляк, кас., І. Воргач, секр. Мітинги по 15-тім Адр. I. Wofhacz, 422 N. Maple Str. Mt. Carmel, Pa.

Від. 3. Бр. сьв. І. Хр. в Оліфант, Па. Ю. Хляк, пред., Т. Хома, кас., О. Ковтук, секр. Адр. O. Kowtko, Olyphant, Pa.

Від. 4. Р. Н. С. в Джерзі Ситі, Н. Дж. М. Пупчик, пред., Ів. Костик, кас., Г. Підлипчак, секр. Мітинги по 10-ім в неділю в гали Голода, 38 Greene Str. Адр. Н. Pidlyurczak, 134 Morris Str.

Від. 5. Братство сьв. Петра і Павла в Мт. Кармель, Па. А. Мілю, пред., М. Болтун, кас., І. Ялко, секр. Мітинги відбуваються в кожду неділю по 15-ім. Адреса братства: John Jatko, 123 Walnut St., Mount Carmel, Pa.

Від. 6. Бр. Ап. П. і П. в Бравенс, Па. М. Бенча, пред., Ф. Схойра, кас., І. Петришко, секр. Мітинги в четверту неділю місяця. Адр: J. Petryszko, Box 118, West Brownsville, Pa.

Від. 7. Пок. Пресв. Богор. в Мекаду, Па. А. Капітула, пред., А. Янкевич, кас., Ст. Поступак, секр. Міт. в 2-гу неділю по 1-шій. Адр: Stephen Posturak, Box 68, McAdoo, Pa.

Від. 8. Братство сьв. Арх. Михаїла в Елмайра Гайтс, Н. Я. Мовчан Кузма, председатель, Вас. Федьчик, кас., Ів. Тарбай, секр. Мітинги відбуваються по місяця все першої неділі по 20-ім о 1-ій годні по полудні в гали під церквою. Адреса: John Tarbay, 3041 Horsheads Boulevard, Elmira Heights, N. Y.

Від. 9. Бр. Пр. Богор. в Ст. Клейр Па. К. Стець пред., Д. Ядловский, кас., Р. Феценко, секр. Адр.: K. Fescenko, Box 290, St. Clair, Pa.

Від. 10. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла в Ансонії, Конн. К. Горбаль пред., Я. Поликка серк., Гр. Журав кас. Мітинги відбуваються в послідну суботу місяця о год. 7-ій вечером. Адреса брацтва: Jacob Polywka, 9 May St., Ansonia, Conn.

Від. 11. Бр. сьв. Ів. Хр. в Ватербері, Конн. І. Констанкевич, пред., М. Душканіч, кас., Л. Павелчак, секр. Міт. в 2-гу неділю по 1-ім. Адр.: L. Pawelczak, 210 Bishop St., Waterbury, Conn.

Від. 12. Бр. сьв. Андрея в Йонкерс, Н. Я. Н. Дурвяк, пред., С. Радко, кас., о. Д. Добротвор, секр. Мітинги по 3-тій неділі. Адр.: Rev. D. Dobrotwor, 25 Chestnut St., Yonkers, N. Y.

Від. 13. Бр. О. Николая в Трой, Н. Я. П. Рончковский председатель, П. Павлович кас., Ф. Телен, секретар. Адр: F. Teler, c/o Malleable Iron Co. Watervliet, N. Y. Міт. в 3 неділю місяця.

Від. 14. Бр. сьв. Арх. Михаїла в Ст. Луїс, Мо. Ст. Шубак пред., Олександр Валевский кас., Гриць Кочка, секр. Адреса: Gregory Korcha, 173 St. George St., St. Louis, Mo.

Від. 15. Бр. сьв. І. хр. в Бофало, Н. Я. Н. Серединский, пред., Д. Мидзян, кас., Ф. Зятік, секр. Міт. по 9-тім в неділю. Адр.: F. Ziatyk, 147 Bush St., Buffalo, N. Y.

Від. 16. Бр. Пр. Бог. в Ленсфорд, Па. І. Польнянский, пред., С. Ступлош, кас., Л. Моніта, секр. Адр.: Leo Monita, Box 65 Coal Dale, Pa.

Від. 17. Бр. Пр. Бог. в Вест Павлет, Вт. В. Плішка, пред., Г. Смерідко, кас., М. Куленіч, секр. Мітинги по третій неділі. Адр.: М. Куленіч, Box 87, West Pawlet, Vt.

Від. 18. Братство сьв. Івана Христителя в Сімор, Конн. Петро Ленко, пред., Ірон Горбаль, кас., С. Вислоцкий скр. Мітинги відбуваються в послідну суботу кожного місяця о 7½ год. вечером. Адрес: St. Wyslousky, Box 417, Seymour, Conn.

Від. 19. Бр. сьв. Вас. Вел. в Прайсбург, Па. Ю. Фалат, пред., С. Турок, кас., С. Сяк, секр. Мітинги першої неділі по 15-тім в рускій школі. Адр.: S. Sysak, Box 220, Priceburg, Pa.

Від. 20. Бр. Петра і Павла в Дже-сен, Па. І. Сенко, секр., Адр.: I. Senko, Jessup, Pa.

Від. 21. Бр. сьв. Метд. в Мейфілд, Па. Петро Сабат, пред., Адр.: P. Sabat, Box 65. І. ливги кождої 3-тій неділі по 1-шій в паравіальній гали.

Від. 22. Бр. сьв. Николая в Менаван, Па. І. Гурес, пред., І. Роман, кас., Л. Іванчич, секр. Міт. 3-тої неділі в місяці. Адр.: L. Iwanchin, Box 2, Sunny Side Pa.

Від. 23. Бр. Арх. Мих. в Гомстед, Па. П. Феш, пред., М. Козак кас., І. Іван секр. Адр.: J. Iwan, 534 4th Ave., Homestead, Pa. Міт. в послідну неділю місяця.

Від. 24. Бр. сьв. Йосифа, в Шамокін, Па. С. Крапичак, пред., П. Беднарчик, кас., К. Зяцї секр. 308 Coal St., Shamokin, Pa. Міт. в словенській гали.

Від. 25. Братство сьв. Івана Христителя в Траверс, Па. А. Семанічкий, пред., Я. Юшак, касіер, М. Юшак, секр., Мітинги відбуваються в другу неділю по першій. Адреса братства: M. Juszczak, Box 251, Southwest, Pa. Westmoreland Co.

Від. 26. Бр. сьв. Благо. Пр. Бог. в Бел Вернон, Па. В. Ядловский, пред., Т. Фрицкый, кас. П. Грабаян, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: T. Frycki, Box 216, Pricedale, Pa.

Від. 27. Братство сьв. Петра і Павла в Глен Лайн, Па. Іван Маркович, пред., Данило Гарбера, кас., Лешко Фрицко, секретар. Мітинги відбуваються кождого місяця 16-го о год. 7-ій вечером в школі під церквою. Адреса: A. Grynsko, Box 141, Glen Lyon, Pa.

Від. 28. Бр. сьв. Ілії Пр. Я. Яцила, пред., І. Стець, кас., І. Пустельник, секр. Міт. 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: John Pustelnik, Box 4, Mahanoy Plane, Pa.

Від. 29. Пр. сьв. Спаса в Рон, Па. Т. Сторошка, пред., С. Далівский, кас., А. Гродзьо, секр. Адр.: A. Grodzio, Rhone, Pa.

Від. 30. Бр. сьв. Ап. Андрея в Бреслав, Па. І. Гмитрик, пред., А. Скробала, кас., П. Леню, секр. Міт. кождої 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: Ranko Lenio, 481 Plymouth Str., Breslau, Pa.

Від. 31. Бр. сьв. Мих. в Еліанор, Па. М. Такач прдс., І. Попичак, кас., О. Бобалик, секр., Міт. кождої 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: J. Bobaluk, Box 167, Eleanor, Pa.

Від. 32. Бр. сьв. П. і П. в Траверс, Па. І. Олясин пред., В. Йоди кас., І. Червінка секр. Міт. кождої послідної неділі в місяці. Адр.: John Czerwinka, Box 7, Trauger, Pa.

Від. 33. Братство Успенія Пр. Богородиці в Нортгемптон, Па. Гаврило Онушак, пред., Мих. Чепеляк, кас., Мих. Петрик, секр. Мітинги в кожду четверту неділю місяця. Адр.: Michael Petrick, Box 48, Northampton, Pa.

Від. 34. М. Р. Н. С. Ст. Ставіскі, секр. Адр.: St. Stawisky, Box 156, Rendham, Pa.

Від. 35. Братство трьох Сьвятителів в Вітні, Па. Іван Солпшак, пред., Спирідон Горощак, кас., Петро Квочка, секр. Мітинги відбуваються кождого місяця все в неділю по 15-ім. Адреса: Peter Kwoczka, Box 84, Whitney, Pa.

Від. 36. Бр. сьв. Ів. Хр. в Скатдейл, Па. П. Гула, пред., Н. Зарило, кас., Ст. Мілян, секр. Міт. кождої неділі по 15-тім в гали П. Куленіч, Адр.: St. Milan, Scottdale, Pa.

Від. 37. Бр. сьв. О. Ник. в Чішгольм, Мінн. П. Курочка, пред., О. Кур, кас., І. Лазорішак, секр. Міт. кождої неділі по 10-тім. Адр.: L. Lazoryshak, Box 188, Chisholm, Minn.

Від. 38. Братство сьв. О. Николая в Оберн, Н. Я. М. Дольнянский пред., В. Бозарник кас., Т. Ротко, секретар. Мітинги відбуваються кождої третій неділі по першій в салі під рускою церквою при Washington St. Адреса братства: T. Rotko, 29 Cross Str., Auburn, N. Y.

Від. 39. Братство сьв. Петра і Павла в Сиракуз, Н. Я. Т. Глива прдс., Г. Гнатко кас., А. Варян, секр. Мітинги відбуваються в першу неділю місяця. Адреса братства: Andrew Wagian, 105 Ontario Str., Syracuse, N. Y.

Від. 40. Братство сьв. Ілії прор. в Скрентон, Па. Іван Лезинский, пред., Тимко Шеремета кас., Демко Лешко, секр. Мітинги відбуваються кождої четвертої неділі в церковній галі. сьв. Івана Христителя. Адреса: Demko Lesko, 440 Alder St., Scranton, Pa.

Від. 41. Бр. сьв. Арх. Мих. в Вестморленд Ситі, Па. Ст. Темчишак, пред., І. Дзібан, кас., Т. Глива, секр. Міт. в 1-

шу неділю по 12-тім. Адр.: Theo. Hlywa, Box 265, Manor, Pa.

Від. 42. Бр. сьв. О. Николая в Пасейк, Н. Дж. Конст. Петрик, кас., Ант. Кузич, пред., Алекс. Хованець, секр. Мітинги відбуваються кождої неділі по першій. Адр.: A. Chowanec, 211 3rd St., Passaic, N. J.

Від. 43. Бр. сьв. Вас. в Сімпсон, Па. Я. Гавран, пред., Г. Марчик, кас., Н. Бочньович, секр. Міт. по 15-тім. Адр.: N. Boczniowycz, Simpson, Pa. (Lack. Co.)

Від. 44. Бр. Пр. Богор. А. Троян, пред., А. Адам, кас., М. Ладика, секр. Мітинги в неділю по 15-тім під церквою. Адр. M. W. Ladyka, 332 S. Locust St., Mt. Carmel, Pa.

Від. 45. Товариство "Любов" в Філадельфія, Па. Ів. Кречковський, пред., А. Вислоцкий, касіер, Стеф. Демжів, секр. Мітинги відбуваються в третю неділю в місяці, в церковній гали на 9-тій і Noble Str. Адреса: S. Demkiw, 605 S. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Від. 46. Братство сьв. Петра і Павла в Плимат, Па. А. Канюк, пред., Ст. Гриняк, кас. і секр. Адреса: St. Hryniak, 544 W. Main St., Plymouth, Pa.

Від. 47. Братство сьв. Петра і Павла в Ембридж, Па. П. Середницький, пред., Ф. Яромей, кас., І. Михалик, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій. Адреса братства: John Mychalik, Box 274, Ambridge, Pa.

Від. 48. Бр. сьв. Ів. Хр. в Міксіпорт, Па. Петро Фрицко, пред., Лука Сим кас., Адам Галасинский секр. Мітинги відбуваються в четверту неділю по першій в церковній гали. Адреса: Adam Halasinsky, 418 Spring Str., McKeesport, Pa.

Від. 49. Бр. Рожд. Пр. Бог. в Павтетин, В. Ва. І. Гудак, пред. П. Лекерак, кас., Й. Братічак, секр. Міт. кождої 2-гої неділі під айриским костелом. Адр.: J. Bratczak, c/o Elkhorn Coal & Coke Co., Mauberry, W. Va.

Від. 50. Бр. сьв. Ів. Хр. в Дісложд, Мо. Т. Ревак, пред., І. Чорний, кас., Т. Міцік, секр. Адр.: Theo. Micik, Box 25, Desloge, Mo.

Від. 51. Братство сьв. Михаїла в Yatesboro, Па. П. Шевчик пред., П. Шевчик кас., В. Гурнік секр. Мітинги в другу неділю по першій. Адр.: W. Gornik, Box 56, Yatesboro, Pa.

Від. 52. Бр. сьв. Ів. Хр. в Голіюк, Мас. Мих. Беля, пред., Н. Хрипак кас., Тимко Рудий секр. Мітинги відбуваються кождої третій неділі в місяці в Hibernia Hall на розі Front a John Str., Адрес: St. John the Baptist Society, 13 South St., Holyoke, Mass.

Від. 53. Братство сьв. О. Николая в Пітсбург, Па. М. Войтович прдс., М. Дмитрів кас., П. Патуляк секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій в рускій гали при уліці 7-ій. Адреса братства: Peter Patulak, 715 Cabot Way, S. S. Pittsburg, Pa.

Від. 54. Бр. сьв. Арх. Мих. в Теревіл, Конн. І. Парилка, пред., М. Бобик, кас., Ю. Ціхон, секр. Міт. кождої неділі місяця. Адр.: Geo. Sichon, Box 495, Terryville, Conn.

Від. 55. Братство сьв. Петра і Павла в Карнегі, Па., Ів. Бурка ІІ пред., Мик. Бурка секр., Н. Колодійчик кас. Адр.: John Borka, Ohio Valley Bank, Allegheny, Pa.

Від. 56. Бр. Пр. Бог. в Алегені, Па. П. Корневич, пред., П. Палиця, кас., І. Бурка, секр. Мітинги кождої неділі по 1-шій. Адр.: John Burka, Ohio Valley Bank, Allegheny, Pa.

Від. 57. Бр. сьв. П. і П. в Когуз Н. Я. Е. Михалак пред., М. Майхрич, кас., Д. Мерена, секр. Міт. в гали Д. Мерени в 2-гу неділю по 1-шій. Адр.: D. Merena, 11 Oneida Str., Cohoes, N. Y.

Від. 58. Бр. сьв. Волод. в Реймі, Па. Ю. Баранюк, пред., В. Цап кас., Т. Барна секр. Міт. в кожду 2-гу неділю по 1-тім. Адр.: T. Wagner, Box 185, Ramey, Pa.

Від. 59. Бр. сьв. Ів. Хр. в Еверсон, Па. М. Тешнар, пред., А. Овад, кас., І. Фаріяк, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: J. Faryniak, Box 21 Juniataville, Pa.

Від. 60. Бр. сьв. Анні в Балтімор, Мд. Л. Форгач, пред., А.

Тирпак, кас., Ігнат Ладна, секр. Міт. в 2-гу неділю місяця. Адр.: Ilnat Ladna, 1605 Lancaster Str., Baltimore, Md.

Від. 61. Братство сьв. Ап. Петра і Павла в Доно, Па. А. Шеремета, пред., Ю. Петрик, кас., А. Чингел, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій в руско-словенській салі. Адреса братства: Andrew Czingly, Box 222, Dunlo, Pa.

Від. 62. Бр. сьв. Ів. хр. в Моне-сен, Па. Гр. Хомяк пред., Ст. Цгмбала, кас., Д. Федорчак, секр. Міт. в 2-гу неділю по 1-шій в італійській гали на 3-ій стріці. Адр.: D. Fedorchak, 237 E. Shoemaker Ave. Monessen, Pa.

Від. 63. Бр. сьв. О. Ник. в Форд Ситі, Па. М. Гуменда, пред., М. Петрончак, кас., С. Баль, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адреса: S. Ball, Box 319, Ford City, Pa.

Від. 64. Бр. сьв. П. і П. в Грейдетім, Па. В. Гадога, пред., І. Бистрицкий, кас., Іван Гадога, секр. Міт. 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: John Handoga, Box 13, Gradatim, Pa.

Від. 65. Бр. сьв. Волод. в Елізабет, Н. Дж. М. Заканич, пред., Т. Федот, кас., В. Левчик, секр. Міт. по першій в неділю. Адр.: W. Lewczyk, 48 Washington Av. Elizabeth, N. J.

Від. 66. Братство сьв. Андрея в Нью-Йорк, Н. Я. Данило Павлик, пред., Павло Зятік, кас., Андрий Павлик, секр. Мітинги місячні відбуваються все в п'ятницю по десяти о годні пів до восьмої в гали п. Михалика, ч. 1341 Ave. A, в Нью-Йорку. Адр.: Andro Pawlyk, 444 E. 75th St., Now York, N. Y.

Від. 67. Бр. сьв. Арх. Мих. в Боллер, Па. Г. Цавук, пред., І. Бунга, кас., Ю. Крапичкий, секр. Міт. 3-тої неділі в місяці. Адр.: Julian Kranickij, Box 277, Butler, Pa.

Від. 68. Бр. М. Р. Н. С. в Ансонії, Конн. Мостовий Гриць, секр., Адр.: N. Mostowuj, 14 Jersey St., Ansonia, Conn.

Від. 69. Тов. "Зоря" в Нью-Йорку А. Корпан, пред., М. Мартинів, кас., Я. Ванцицкий, секр. Міт. кождої 4-тої суботи в місяці в Либетті Гал, 257-63 E. Houston, N. Y. Адр.: J. Wanczyk, 312 E. 65th St., New York.

Від. 70. Клуб пост. Русинів в Джерзі Ситі, Н. Дж. Т. Лабовский пред., С. Ядловский кас., Т. Пацала секр. Міт. по 10-ім в п'ятницю. Адр.: Theo. Pacala, 104 Morris St., Jersey City, N. J.

Від. 71. Бр. сьв. Ів. Хр. в Франклін Форнес, Н. Дж. А. Цвайк, пред., М. Саболь, кас., П. Данчевский, секр. Міт. другої неділі по першій. Адр.: P. Danzewsky, Box 115, Franklin Furnace, N. J.

Від. 72. Бр. сьв. Волод. в Алден Стр., Па. О. Рудавский, пред., Ю. Гавриляк, кас., Н. Галайда, секр. Міт. першої неділі місяця. Адр.: N. Halajda, Alden Sta., Pa. (Luzerny Co.)

Від. 73. Братство кн. Данила в Правіденс, Р. Ай. М. Борис, пред., Н. Стельмах, секр. Мітинги відбуваються кождої третій неділі в місяці. Адреса братства: N. Stelmach, 32 Atwood St. (rear), Providence, R. I.

Від. 74. Бр. сьв. Юрія в Гренвіл, Н. Я. І. Мітруз, пред., Ю. Гавелка, кас., М. Демчик, секр. Адр.: M. Demczyk, Box 559, Granville, N. Y.

Від. 75. Бр. сьв. Волод. в Мт Кармель, Па. Т. Даньчак пред., Гр. Писарчук кас., Ів. Гальда секр. Міт. в неділю по 30-тім Адр.: John Halda, 220 Pennsylvania Ave., Mt. Carmel, Pa.

Від. 76. Бр. сьв. Ів. Хр. в Ньюарку, Н. Дж. І. Добуш пред., Ник. Савчак кас., Гр. Гінда секр. Адр.: Gregor Ginda, 146 Pacific St., Newark, N. J.

Від. 77. Бр. сьв. Стефана в Йорквіл, М. Когут, пред., Ст. Кабан, кас., Т. Онисик, секр. Мітинги відбуваються в четверту неділю місяця у Ст. Кабана. Адр.: St. Onysuk, Box 16 Yorkville, O.

Від. 78. Бр. сьв. О. Ник. в Майнерсвіл, Па. С. Бардон, пред., Й. Вайда, кас., М. Котляр, секр. Адр.: M. Kotlar, Box 508, Minersville, Pa.

Від. 79. Бр. сьв. Юрія в Маерсдейл, Па. Л. Оліар, пред., Н. Гіляк, кас., І. Мацько, секр. Адр.: John Mascko Box 208, Meyersdale, Pa.

Від. 80. Бр. сьв. Михаїла в Плезент Валі, Па. Ів. Демко пред., П. Креспянич, кас., І. Клованіч секр. Мітинги відбуваються в неділю по 15-ім. Адр.: John Klovanic, Box 6, Westmoreland, Pa.

Від. 81. Бр. сьв. П. і П. в Балтімор, Мд. М. Дурдела, пред., Т. Федоранко, кас., Й. Дурдела, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адр.: Jos. Durdela, Curtis Bay Sta., Baltimore, Md.

Від. 82. Бр. сьв. П. і П. в Нью Александрія, Па. А. Круль пред., Ст. Івансек кас., Ст. Якіменц секр. Міт. в першу неділю по 15-ім. Адр.: St. Jakimes, Box 155, New Alexandria, Pa.

Від. 83. Сестрицтво сьв. Любови в Карнегі, Па. Т. Пронько, пред., Наця Максимович, кас., Параска Юрчак, секр. Мітинги відбуваються в першу неділю кождого місяця в рускій школі. Адр. сестрицтва: Sisterhood St. Lubwa, Box 290, Carpegie, Pa.

Від. 84. Бр. Арх. Мих. в Кенонсбург, Па. Ів. Цорак, пред., Мітинги в другу неділю по 1. Чопак секр. А. Ончак, кас. першій. Адр.: John Chopak, Canonsburg, Pa.

Від. 85. Бр. сьв. Арх. Михаїла в Гейзелтон, Па. М. Мардяняк, пред., М. Носаль, кас., Адам Романчак, секр. Адр.: Adam Romanczak, 516 East Broad St., Hazleton, Pa.

Від. 86. Бр. Пресв. Бог. в Оліфант, Па. І. Савчак, пред., С. Митренко, кас., І. Коцан, секр. Міт. в третю неділю місяця. Адр.: I. Kosan, Box 272, Olyphant, Pa.

Від. 87. Бр. сьв. Вас. в Ленкестер Н. Я. П. Смільницький, пред., П. Нестор, кас., Ст. Кін, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: St. Kin, Depew, N. Y. 122 Elcott Road.

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІНАР.
Лічить всілякі хороби, жіночі, мужескі і діточі — совістно.
Вилічене, если возможно, гварантуе.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудни,
від 7 до 9 вечер.
95, 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA.

СПЕЦІАЛІСТ ГРАЧ
на 2 і 3 рядовій Гармонії.
Дано лекції після нової методи так що кождий ва 3 місяці вивчить ся грації. Шукаю також чоловіка (Русина або Польяка) що добре грає на скрипці.
О 7 вечер всегда vastaanete мене дома.
Адрес: SINKIEWICZ, 57 31 Willett St., в ярді на 2 флорі NEW YORK.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK
Малітал і Надвишна \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00
Пересілає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагодує справи війскові, а від вложених грошей платять 4 процент.
Банк сей затверджений губернатором стейту.
Розмовитесь в нім по руски.
Corner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
в Шенандорі, Па.
Капітал \$100.000.00
Надвишка 150.000.00
Нерозділені асски 22.437.34
Депозити окола 1.000.000.00
Банк сей має найбільшу надвишку зі всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Штатів перекупе в нім свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 8-ої пополудни.
Приймає вклади від доллара по назви.
Хто хоче, аби его гроші приносили процент, нехай їх вложать до Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

Frank Posluszny
Готельник
Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
1109 Carson St.
PITTSBURG, PA.

PIERCE ROBERTS, M. D.
Години урядові: 7—9 рано, 1—3 пополудни і 7—9 вечер. 20 Dec. 07
25 E. Coal St., Shenandoah, Pa.

ТАНІ ШИФКАРТИ.
Шифкарта з Нью Йорку до Нракова лише 15 долларів.
Хто має за мало грошей а хотів би дістати ся до рідного краю, нехай залучить марку за 2 центи і пише до:
T. HRYSEY & CO.
24 Belmont Ave., Newark, N. J.
Тут можете залагодити таком справи війскові, процесові і спадкові. 35-

РУСИНИ! Сли хочете дістати добу і шану домовину і щоби похорон виносив Вас як найтаньше, удайтесь до:
JOSEPH COWELL,
181 MAIN STREET, DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52—2.
" " House 18—2.
А подянуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

HERMAN SCHULTZ,
Хонтрактор і будівничий.
Всі роботи полагодує сей час і точно, як таком подає ціни на всілякого рода роботи.
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

The OLIVER 1148
Typewriter
МАШИНА ДО ПИСАНИЯ З ВИДНИМ ПИСЬМОМ.
Найліпша кляватура. Нагороджена всюди. Каталогі даром. Пишіть по нью на адрес:
THE OLIVER TYPEWRITER CO.
310 Broadway, New York, N. Y. 36-4

ПРОДАЮ І КУПУЮ ФАРМИ ЛОТИ І ХАТИ.

Най би ти був хоч де, то я ти можу продати і купити. Лоти мож купити в добрім положеню ще тане; всего \$20 готівки а решту на легкий виплат. Заробок певний, бо місто ще лиш ся зачинає будувати.

Хто їде до Едмонтоу то най шукає мене на адрес котрий я подаю я на стацію не ходжу і най уважає аби го хто не здурив бо в їх досить, по руски знає хоть хто.

G. Krikevsky, 223 Hamilton Ave., Edmonton, Alta, Canada.

ТОВАРИСТВО торговельно-промислове „СОКІЛЬСЬКИЙ БАЗАР“

створене зареєстроване з обмеженою поруною в ЛЬВОВІ. Продає готівські річі як топірні від 5—30 к., ножі по 2 к., тарелі від 15—100 к. Вишивані сорочки по 12, 14 і 16 к., краватки по 4 к., гертани по 3, 4 і 5 к., пояси з пацьорків від 3—30 к. Українські переписні листки по 10 с.

Все те можна спродати в Сокольського Базару у Львові за надісланим наперед готівки. Русини! приступайте в членів Сокольського Базару не забувайте про старий край. Удлі члена виносить 25 к. вписове 2 к. Складайте також у нас гроші на ощадність. Ми платимо процент від них 4 і пів проц. Русини—Американці! Нупуйте, щадіть і залпуйте ся до Сокольського Базару.

Дирекція Товариства „Сокольський Базар“ у Львові А. Будзинівський Д. Мучина 31—40

Стефан Рябець має у себе найліпші напитки, цигари і папіроси. Має таном добре заряджену гротерію. СПРОБУЙТЕ! Mahanoy Plane, Pa.

K. G. CIESLAK, ФОТОГРАФ. Ся хочете в малій фотографії зробити великий портрет, то пришліть мені малу фотографію, а я Вам в неї зроблю таку велику як лиш хочете. 2737 PENN AVE., 12th & CARSON STS. S. S. PITTSBURG, PA. 710 BRADDOCK AVE. BRADDOCK, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA. Капітал \$50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93.000.00 Заснований 1864 року. Найстарший Народний Банк в Скулки Кавіті.

Провадить загальний банковий бізнес. Видає міжнародні моні ордері, драфти і пересилає гроші до всіх частий світа Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa. Можна его бачити в офісі: від 8 ої до 10 ої год. рано, від 2 ої до 4 ої попол., від 7 ої до 10 ої вечер. Old P'hone 1239—B

HOWARD ALBERT, Аптинар. Продає велікі ліки по найнижших цінах. Ліки Севери. ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul. Робять камінні нагробники, хрести, памятники. Ріг Пайн і Маркет улиць, ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОНТОР ШТАЙН. Урадує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер. 18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР ГРУДЕР. Застави его можна в офісі від 8 до 9 рано, 1 до 3 по полудні, 7 до 9 вечер. 30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.

Спис книжок, які продаємо:

- * Америка.....15 ц. * Ангел та пустельник і т. і. 15 ц. * Біблія Велика.....2 дол. * Борба клас і чому робітники організують ся.....15 ц. * В Старім і Новім краю.....25 ц. * Гріхи мільонерів і т. п. С. 7 15 ц. * Дещо з історії православної місії в Америці.....10 ц. * Дещо про звірята.....30 ц. * Дві левади і т. п. С. 5.....15 ц. * Дорога любови, то Божа дорога С. 6.....15 ц. * Драгоманів.....15 ц. * Емігрант.....15 ц. * Журавлі.....10 ц. * Житє Ісуса Христа.....1.50 дол. * Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах.. 15 ц. * За красою.....дол. * Земельне: питанє.....15 ц. * Зуб за зуб.....10 ц. * Казки про Жидів.....15 ц. * Історія Руси з обра.....10 ц. * Капітал і праця.....15 ц. * Книжка Рахункова.....50 ц. * Марія.....10 ц. * Многострадалий народ. огляд історії українського народу.....20 ц. * Перенесні Грішник.....20 ц. Народни! рух австро-угорських Русинів.....15 ц. * Новий Завіт.....4 дол. * Образки і загадки.....10 ц. * Оповідання.....15 ц. * Оповід. про заздрих богів 10 ц. * Пестрі звуки.....75 ц. * Про відступників від рос. православія.....10 ц. * Про нутро землі.....25 ц. * Підземні скарби.....25 ц. * Покуса.....10 ц. * Псалтир.....1 дол. * Розмова Поляка, з Русином 10 ц. * Руско-англійський словар. 20 ц. * Релігійні вірованя старинних народів.....20 ц. * Смерть.....10 ц. * Стародавні казки та оповідання.....15 ц. * Степові люде.....15 ц. * Страйк.....20 ц. * Стрий на смерть, робітничя драма.....15 ц. * Унія в Америці.....20 ц. * *Хто з чого живе.....15 ц. * Які то є люди на землі з 20 образками.....50 ц. * Як мужик ходив до царя правди шукати.....15 ц. * Через кордон.....15 ц.

Пишіть на адрес: Swoboda, 184 Hudson St., New York

Хочете Поради, Інформації, Роботи? Все те дістанете безплатно в Бюрі Славянського Іміграційного Тов. Голоситесь лично на адресу: SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY. 35 Broadway, 5th floor, New York City.

Всякого Рода Справи можете залагодити тільки через одну Руско-Народну Канцелярію в Вінніпегу. Пашіть або удавайте ся лично на адресу: RUSKA KANCELARYJA, Room 4, 666 1/2 Main St., Winnipeg, Man., Canada. Телефон 7284.

Перший Руский Банк КАНЦЕЛЯРІЯ Рільно-Нотаріальна ПЕТРА ШЕВЧИКА в NIAGARA FALLS, N. Y. Висилка грошей на цілу кулю земску під гваранцією. Гроші вістають виплачені найдалше до 14 днів. Спродана шиферта на всі корабельні лінії. Залагодженє справ війскових. Виробляю повновласти, контракти купна і продажи. Продама лотів, домів і фарм в Злучених Державах і Канаді на добрых у-савіях. Лоти від 150 до 2000 доларів. Братя Русини! Не будьте лакоми на дурнички і дарунки ріжних проїдливих агентів, що обіцяють вам горв долари а ви за тоє мустите нерас дорого заплатити. Удавайтесь в кожній справі до чоловіка чесного, що провадит свій інтерес вже більше 12 літ. Філії Канцелярії: Box 164 Yatesboro Pa.; Box 96 Connorville, O.; 3827—4th Ave. Altoona, Pa.; 9 Rushton Place Waterbury, Conn. Всі листи адресуйте так: PETER SZEWCZYK, 1223 E. FALLS ST., NIAGARA FALLS, N. Y.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО КОЛЬОНІЗАЦІЙНЕ 633 POWELL ST., VANCOUVER, B. C. Призначило десячу часть доходу на неродні ціли. Ю. Сиротюк, менеджер. Мир. Сметичини, секр. Який сенс жити у поганім кліматі, коли можна жити у хоромім? Маєте на сім світі лиш кілька літ життя, чому не провести їх як найприємнійше? Пощо даремно бороти ся з природою? Ви є не поборете! Крапце старайтесь поселити ся у країні, де планаете, що таки ще варто жити у світі. Така країна є - долина ріки Fraser у Бритнійській-Колумбії. ЦІНИ ЗЕМЛІ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ. На дотях у місті Vancouver можна також заробити поредні гроші. UKRAINIAN COLONIZATION BUREAU P. O. Box 482, Vancouver, B. C.

БАНК РУСКИХ ЕМИГРАНТІВ Заінкорпорований в Стейті Ю Джерзі. Капітал 50.000.00 д. 181 E. 3-d St., New York, N. Y. Банк сей залагоджує слідуючі справи: 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найкорше. 2) Продає шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також в краю до Америки по тих самих цінах, що і замі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку. 3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзула; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокрасвими властями при помочи звисних старокрасвих нотарів і адвокатів. 4) Полагоджує справи війскові, як: увільненє від асентирунку, війскової контролі, увільненє від вправ і т. п. 5) Виробляє нашпорти для ситизенів вїїздаючих до краю. 6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерти, новиначєня педіа і в других правних американських справах. 7) Мінає гроші — старокрасві на американські і американські на краєві після біжучого курсу. Крім сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїздають до Нью Йорку а не сугь ознакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків. Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці. З поважанем Дирекція: Т. Дзядиқ предс., А. Савка місто-предс., Х. Курчів кас., С. Ядловский секр. Адрес: Ruth. Immigrant Exchange 181 E. 3 St., New York, N. Y.

THE INTERNATIONAL SOCIALIST REVIEW Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies. CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers, 56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Вироби брацкі, мангалі, шапки, відеванки, хоругви, уліфорни. Цінах і пробки вислає даром. R. H. MORGAN, 43 N. Main St., Shenandoah, Pa. МОЖЕТЕ ПЕРЕЧУ ДО НА: ПО РУСКИ, СЛОВЕНСКИ І ПО ПОЛЬСКИ. 460 ПОЛЬСКИ.

MERCHANTS NATIONAL BANK Шенандоа, Па. Капітал 100.000.00 дол. Надвишка 120.000.00 дол. Депозити вишає пів міліона доларів. Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду. Се є одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в яким містять ся почта. Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує цю року тисячі доларів проценту своїм коstumерам, котрі мають в ній свої гроші. Там розмовляє ся по руски. Merchants National Bank на розі улиць Мейн і Лойд, Shenandoah Pa.

ПЕРШИЙ РУСКО-СЛОВЕНСЬКО-ПОЛЬСКИЙ Банкир і Нотар публичний затверджений через губернатора стейту виконує ріжні справи з помічю староруского нотаря і адвоката. 1) Виробляю повновласти, контракти купна і продажи, перепроваджую процес спадкові, інтабуляції і екстабуляції. 2) Справи війскові як також увільненє від асентирунку, війскової контролі і увільненє від вправ. 3) Продаю шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю як також в краю до Америки по цінах таких самих як продають гол. компанії. 4) Мінає гроші старокрасві на американські і американські на краєві як також пересилає гроші до всіх країв і держав світа, по цінах найтанших і все належито виконуєсь і як найкорше. 5) Проваджу робітничє бюро, в котрім може як найбільше число робітників знайти роботу — так мужики як жінки. Gabriel Dzialdik, 130 Main St., Derby, Conn.

Оден з найбільших броварів в Америці. ВАРИТЬ ПИВО НА КРАБІЙ СПОСІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК. НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПТОЮ ХВАЛИТИ, ВО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ. E. ROBINSON'S SONS, LAGER BEER BREWERY, 435 to 455 N. 7-th Str. SCRANTON, PA. Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4634.